

MIÉRT KÉSNEK a hazai színművek?

Egy írószövetség: megbeszélés tanulságai

Az írószövetség kolozsvári drámaírói csoportja munkatervének megfelelően megkezdte a kolozsvári magyar drámaírók kész színpadi műveinek kollektív tanulmányozását és vitáját. A cél az, hogy ilyen formában közösen áttanulmányozva és részletesen megvitatta egy-egy művet, közvetlen segítséget nyújtsanak az új, szocialista-realista színpadi művek megteremtésére.

Mondanunk sem kell, hogy óriási fontossága van ennek a munkának. Új irodalmunk, ha más területen ért is el bizonyos eredményeket, a drámaírás terén szinte teljesen lemaradt. Pedig a jól megírt, politikailag és művésziileg egyaránt helyes színdarabokra ma már nagy szükség van. A színdarab közvetlen tömeghatásánál fogva minden más irodalmi műnél mozgósítóbb hat.

Vajon nem irtak az írók és nem írnak színdarabot? A drámaírói csoport munkálkodásának az ellenkezője bizonyított. Kiderült, hogy íróink a drámaírást sem hanyagolták el. A már ismert, forgalomba került műveken kívül e pillanatban is jelentékeny számú kész színdarabbal rendelkezünk. Ennek ellenére

az elmúlt színi évadban színházaink egyetlen hazai magyar szerző darabját sem mutathatták be.

Az eddig megvitatott művek aztán feleletet adtak erre a kérdésre. A valóság az, hogy szerzőink nagyrésze még távolról sincs felkészülve annyira sem művésziileg, sem ideológiailag, hogy a mai politikai és művészi követelményeket legalább megközelítőleg kielégítse. Sőt ennél is tovább kell menni. Egyes esetekben egyenesen káros, politikailag és művésziileg egyaránt veszedelmes tendenciákkal is találkozunk. Ehhez kétségtelenül egyéb körülmények mellett az építő, mely marxista bírálat szinte teljes hiánya is hozzájárul.

A legtöbb, amit e téren elértek, hogy mai időszerű témát igyekeztek színpadra vinni, de ezt a témát komoly marxista elmélyülés, az adott társadalmi helyzet és tudat, az adott közönség dialektikus megértése nélkül, a régi színpadi fogások felhasználásával írták meg. Pedig amint Lukács György megállapítja: „a pusztán tematikai kérdésfeltevést ne tévesztjük össze a társadalmi tartalom problémáival, művészi megválasztásával, de még a konkrét művészi kérdésfeltevéssel sem”. „A szocialista realizmus nem tematika kérdése” — a drámaírás terén sem. A drámaírói alosztály által legutóbb megvitatott színdarab a napnál világosabban hozta felszínre ezeket a kérdéseket. De ennél többet is.

A darab valóban időszerű

kérdéssel, a béke nemzetközi megvédésének kérdésével s ezzel kapcsolatban az atomkutatás problémáival foglalkozik.

A cselekmény nagyrésze Franciaországban játszódik le s lényegében helyes politikai elgondolással, a becsületes, a munkásosztályal és a Kommunista Pártokkal együtt harcoló értelmiség — az atomtudós — küzdelmét mutatja be és határozott kiállást a béke ügye mellett.

Magától értetődik, amint erre a vita során rámutattak, hogy a témaválasztás helyes. Viszont magától értetődik az is, hogy amennyiben az alapcselekmény Franciaországban, a mai francia adott viszonyok között ját-

szódik le, az egész kérdést helyes marxista-leninista megítélés szerint teljesen a francia valóságba kellett volna beágyazni.

Össze kellett volna kötni a francia munkásosztály harcával, sőt abból kellett volna kiindulni a cselekménynek magának. A francia nemzeti valóságot kellett volna színpadra vinni.

mert épp ez a nemzeti valóság tette volna izgalmassá és nemzetközi jelentőségűvé az atomkutató tudós állásfoglalását a béke és háború ügyében.

Mi történt ehelyett a színpadon? Az, hogy noha a darab francia földön játszódik le, főszereplői francia értelmisé-

giek és munkások, az egész darabuk mégis semmi köze nincs a francia nemzeti törekvésekhez, ahhoz a hősi küzdelemhez, amit maga a nép folytat önmagáért és ezen keresztül a világ valamennyi dolgozójáért. Hogy franciák, azt mindössze a nevékből tudjuk meg. De ugyanilyen erővel — amint Nagy István helyesen mutatott rá a vita során — lehetnének belgák, németek, kínaiak, vagy japánok is. A francia szereplők mellett a szerző — nyilván azzal a szándékkal, hogy a béke megvédésének nemzetközi voltára és a világ valamennyi becsületes dolgozójának a békéért folytatott küzdelmére utaljon, — felvonultat angolokat, amerikaiakat, kínait, néger, egyszóval egy cso-

mó más nemzetiséget is. Ezek a szereplők azonban éppen annyira kevésbé angolok, amerikaiak, kínaiak, vagy néger, mint ahogy a franciák nem franciák.

Rendkívül veszedelmes tünnet, ami ebben a darabban ilyen formán megnyilatkozik. A szerző

a proletár nemzetköziséget összetéveszti az imperialista kozmopolitizmussal.

Ugy tekinti és úgy állítja be a dolgozó küzdelmét, mintha azok a maguk nemzeti és társadalmi adottságoktól elvonatkoztatva, attól elszakítva szolgálhatnák a béke ügyét. Holott nyilvánvaló — a marxizmus és a leninizmus és a szovjet irodalom világosan behozonyította, — hogy ilyesmi nincs, ilyesmi nem lehetséges. A szocialista-realista irodalomnak az egyik alapvető lényege épp az, amit úgy fejezünk ki, hogy formájában nemzeti, tartalmában szocialista. Ha tehát mi a franciákról, vagy bármilyen más nemzetéről írunk, az író legelső kötelessége, hogy művében azt

a nemzeti sajátosságot, azokat a haladó nemzeti törekvéseket kapcsolja össze a szocialista mondaniival, amellyel az illető nemzet rendel-

kezik. Enélkül feltétlenül a kozmopolitizmus posványába süllyed, művének alakjai elvesztik valódi arcukat és lelkületüket, ködemberekké válnak, akik nem mondhatnak se nekünk, sem másnak semmi érdemlegeset.

Mi tehát a legfontosabb feladat, új szocialista-realista drámaírodalmunk és egyáltalán ilyen irodalmunk megteremtése érdekében? Elsősorban is

a tiszta marxista-leninista ideológia megértése és alkalmazása az irodalomban és az irodalmi bírálatban egyaránt.

Íróinknak és kritikusainknak csakis ez az ideológia adhatja meg a segítséget mind a téma megválasztásához, mind pedig a helyes feldolgozásához. Ha majd idáig eljutnak, akkor azt is megértik, hogy a proletár nemzetköziséget, a dolgozó nemzetközi közös küzdelmét a békéért, az imperializmus ellen, nemcsak akkor szolgáljuk, ha a külföldről írunk, talán sokkal inkább, ha a hazai adott valóságunkat ábrázoljuk és segítjük, itthon a szocializmus építését. Külföldi témához pedig csak akkor nyuljunk, ha ugyanolyan reálisan tudjuk ábrázolni s ugyanígy meg tudjuk érteni a külföldet is, mint a magunk hazáját.

K. Gy.

A városi munkásság is elősegíti a székelyföldi kulturversenyek nagy sikerét

Versenylázban ég az egész Székelyföld. A dolgozó székely nép megértette a versenyek igazi célját és jelentőségét. Az értékes nyereménytárgyak csak fokozzák a versenyek iránti érdeklődést, azonban a fő lendítőerő a népben erősen, hatalmas élő vágy: a kulturális felemelkedés vágya. Minden megye, minden kulturothton és minden egyes ember haladni, fejlődni akar, le akarja rázni az évszázados kulturális elmaradottság láncát, melyet a tökéletes burzsoá uralom alatt raktak rá. A székely nép tudja, hogy a kulturális fel-

emelkedés egyik része a szocializmus építésének. Ez a felismerés a titka a nagyszerű eredményeknek, a készülődések lázának, lendületének. A felszabadult székely nép, a Népköztársaság minden más népével együtt a gazdasági és kulturális felemelkedés útját járja. S ennek a felfelé haladó utnak egyik nagyszerű szakasza a kulturverseny.

Ez a szemem nyilvánul meg a Székelyföld minden vidékén, minden megyéjében.

Csikmezei tudósítások számolnak be arról, hogy

a csikszeredei munkások is segítséget nyújtottak

a versenyek sikere érdekében a falusi dolgozóknak. Ők készítették el például Csikkarcfalván a szabadtéri színpadot, mely oly nagyszerűen sikerült, hogy bizonyára nagyban fokozza majd az ott lezajló versenyek sikerét. Itt mérik össze erejüket Csikkarcfalva, Csikdánfalva és Csikmadaras kulturgárdái.

A versenyek tehát nemcsak a román-magyar testvériség továbbkiépítésében jelentenek fontos határkövet, hanem a munkások és parasztszövetségének erősödésében is. A csikszeredei IPEIL üzemi dolgozói önként ajánlották fel munkacsoportjukat a csikkarcfalvi szabadtéri színpad meg-

alkotásához. És a falusiak hálás szeretettel fogadták a megértő segítséget.

Csikkarcfalván egyébként 28 tagú színjátszócsoporthoz van, mely Szepesi László betanításában Gredinár Aurél „Szabadság-szerelmem” című Petőfi-tárgyú színművének előadására készül. A 20 tagú tánc csoport Markos Piroška vezetésével ősi népi táncokkal készül a nagy versenyre.

A kulturothton igazgatója, Gidró József kijelentette, hogy habár a falu nagyrésze fenn dolgozik a havason, a verseny napjára mégis igyekeznek összehozni egy ének-együttest is, új erők csoportosításával, akik pótolják a hiányzó énekeseket.

Csikkarcfalva egyik versenytársa Csikdánfalva lesz. Itt 14 tagú tánc csoport, 14 tagú színjátszó csoport és népes énekkórus szerepel majd. Metz István „Jánoska” című egyfelvonásosára készülnek ennek a kulturgárdának színjátka. Két hete szinte éjjel-nappal tanulnak a csikdánfalviak, hogy megállják a helyüket a versenyen. Annál is inkább, mert Csikmadaras veszedelmes ellenfelük lesz. E község kulturgárdája ugyanis munkája elismeréseképpen már egy filmvetítőgépet és egy könyvtárat kanott a tájékoztatásügyi minisztériumtól.

LEKÜZDÖTTÉK A REAKCIÓS MEGMOZDULÁSOKAT A KISKÖKÜLLÖMEGYEI BONYHÁN

írja a „Világosság” levelezője. Szigeti József a kulturversenyekkel kapcsolatban. — Örömmel mondhatjuk — folytatja —, hogy nagy lépéssel haladunk a szocializmus felé. A kulturothton keretén belül közös román-magyar csoportok készülnek a járási versenyre. Román és magyar lányok és legények saját nemzeti viseletükben együtt táncolják a román órát és a magyar csürdögölőt és közösen éneklük a munkásság

és parasztság új dalait. A községünkben megtartott csoportversenyen szünni nem akaró tapssal fogadta közönségünk a román és magyar ifjúság által bemutatott orosz népi táncokat, amit orosz népi viseletben adtak elő. Dolgozó ifjúságunk a nép tanítóinak irányítása mellett a mezei munkálatok leállta után is, fáradságot nem ismerve, szorgalmasan résztvevett a sokszor éjfélig elhúzódó próbákban.

— Az eredmény — jelenti levelezőnk Bonyhárol — újabb csapás a kulákok mesterkedésére, mely igyekezett megakadályozni a román és magyar ifjúság együttműködését. Bonyhán akadtak olyan sovinszta kulák szülők, akik például lányukat nem engedték a vegyes kulturothtonba, azzal érvelve, hogy „nem engedik gyermekeiket románok közé.” Ilyen módon akarták szolgálni a reakció aljas, nemzeti megkülönböztetésre építő ellentét szítását. Azonban dolgozó ifjúságunk megmutatta, hogy ilyen elemekre nincs szükség. Erélyesen visszautasította a a sovén-reakciós magatartást és bebizonyította, hogy éppen közös munkával lehet elérni a legszebb eredményt.

Az öregek filmje

(Az „Új Idők” mai ajándékát)

Hol van a legtöbb százévesnél idősebb ember? A Szovjetunió Abházia nevű köztársaságában. Mi ennek az oka? A hosszú élet bizonyára nagyban összefügg a munkával, táplálkozással, az életmóddal. Itt okok sorozata játszik közre. Ezek azonban ma még csak részben ismerhetők. A polgári orvostudomány még nem jutott el oda, hogy az öregség élet és kortánnal, okával, leküzdésének módjaitól részletesen és komolyan foglalkozzék.

Cicero értekezést írt az öregségről, évezredekkel később mások is foglalkoztak a kérdéssel. De inkább csak hűlőcsellvételek zóla. A szovjet orvostudomány ezzel szemben az öregséget nagyon komolyan veszi. Abházia 100 éven felüli öregjei szanatóriumokban nyaralnak, tudósok felügyelete mellett, ahol pontosan megfigyelik őket. A legidősebb abháziai öreg 147 éves. Dédunokái és ükunokái vannak. Napoleon oroszországi betörése idején 10 éves volt. A Szovjetunió megfiamadása 143-ik évét töltötte be. Az öreg szemek sok mindent láttak. Az öreg lélek és szív sok mindent megért. Például néhány szarok már erőszakos halált. A forradalom első, 1905-ös felbárpázkodását. Az 1917-es forradalom győzelmét. Az abháziai nép öntudatra ébredését, nyaralások, vidékeinek felvirágzását. Ahol ezélt csak juhok legelték, ma szanatóriumok emelkednek. Ahol ezélt iradaban erők dúltek el mindennek útját, ma drámaírásomat roham. Abházia... Talán emlíkeznek erre az országra a Világosság olvasói, a Kaukázusi tavasz című regényből. Szerzője: az abháziai Georgi Gulia, az orosz forradalom idején még irástudatlan volt. A forradalom csinált belőle író. Az emelle fel az abházai népet.

A Kaukázusi tavaszban is szerepel 140 éves ember. De ott vannak a filmben annak fia is. A 103, 104, 109 évesek. Hozzáképest virgome gyermekök. Egyik lovagol, eszerekszbluzában töltenyek sorakornak, fején kaukázusi vadászsiszom. A másik magas lábról szedi az ices kaukázusi szőlőt. Aki nem hiszi, menjen el a kolozsvári Új Idők moziba és nézen, ahol kilámban is szines a műsor.

Láttuk még a méhek életét. A méhekről írt Masterknek, Vergilus és mások. Filmben megelovenedni azonban most láttuk először. 85. A.

Egész sereg új magyar könyvet jelentet meg a közeljövőben az Állami Kiadó

KOLOZSVÁR — A nyári időszak eljövetele nem lanyhulást, hanem fokozott munkát jelent a könyvkiadásban. Az Állami Kiadó a nyári hónapok alatt számos új magyar nyelvű könyvet ad ki, közöttük a legváltozatosabb témájú műveket: regényt, mesekönyvet, tudományos munkát, novellát, színdarabot és ideológiai-politikai művet. E könyvek egyrésze már a nyomdában van és a legközelebbi jövőben a közönség elé kerül.

A már nyomdában levő kéziratok közül a következő művek kerülnek rövidesen az olvasók elé:

Sadovenau Mihail „A balta” című regénye, melyet Jánosházi György és Sütő András fordítottak magyarra. A regények sorában nagy érdeklődésre tarthat számot Lafitte Jean francia író „Életre halálra” című nagy feltűnést keltett munkája, melynek magyar fordítója Tamás Gáspár. Ugyanazok irodalmi esemény lesz Illés Béla „A Guszov-ügy” című munkája is.

Az Állami Kiadó népszerű olvasó novellasorozatában rövidesen megjelenik Silvestra Valentin „A királyi vonat” című novellája, valamint Tompa István „Két találkozás” című rövidlegzetű kisregénye.

A politikai tárgyú művek közül sor kerül egy rendkívül időszerű, Kínáról szóló könyv, Kőműves Géza „Új Kína születik” című művének kiadására.

A színház sorozat két kötettel bővül a közeljövőben. Az egyik kiadásra kerülő színdarab Gerson Kanin amerikai író nagyszerű szatírja, az „Öcskavas nagyban” és Metz István „Jánoska” és a „Gyárigazgató” című, már népszerű és sokat játszott egyfelvonásos.

Végül a meseirodalom is új kötetekkel bővül: Csarasin szovjet írónak „A cica a kutyus, meg a taposófücs” című mesekönyve.

Elfogadhatatlanoknak minősítette Visinszkij a nyugati hatalmak Németországgal kapcsolatos javaslatait

A szovjet küldöttség támogatja a német nép kongresszusának kérését

PARIS. — (Agerpress.) A Külügyminiszterek Tanácsa május 31-i ülésén Acheson elnököt. Folytatták a tárgysorozat első pontjának a vitáját.

Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere folytatta előző napi fejtegetéseit a három nyugati hatalom külügyminisztereinek május 28-án tett javaslataival kapcsolatban. Ismételt rámutatott arra, hogy a háromhatalmi javaslatok elfogadhatatlanok, mert elutasítják a békeszerződés kötését Németországgal és meghatározatlan időre meghosszabbítják a megszállási rendszert. A statutum első cikkelye csak „arról az időszokról beszél, melynek tartama alatt szükséges lesz a megszállás fenntartására”, de nem határozza meg. Visinszkij idézte Montgomery 1946. áprilisában tett kijelentését, hogy véleménye szerint a megszállás legalább 10 évig fog tartani. MacNarney tábornok, az amerikai megszálló erők parancsnoka 1947. februárjában 15 évről beszélt, utódja, Clay tábornok pedig 10, de talán 25 évet említett.

Egyébként a statutumból világosan csak az derül ki, hogy az általi közigazgatás legfontosabb tisztségei a megszálló hatóságok kizárólagossága maradnak és a német népet távol tartják a fontosabb tisztségektől. Így ez a statutum ellentmond a német nép érdekeinek, mely a békeszerződés mielőbbi megkötését és a megszállási rezsim megszüntetését kívánja.

Bevinnek arra a korábbi megjegyzésére utalva, hogy „Mivel helyettesítjük a statutumot?” a szovjet külügyminiszter ezzel a kérdéssel felelt: „Miért gondolja Ön, hogy a megszállási szabályzat pótolhatja a békeszerződést?”

Itt tehát nem az a kérdés, hogy folytatja Visinszkij, hogy mivel pótoljuk a megszállási szabályzatot, hanem az, hogy a megszállási statutum nem pótolhatja a békeszerződést.

A SZOVJET KÜLDÖTTSEG még 1947-ben javasolta a Németországgal kötendő békeszerződés tervezetének azonnali elkészítését. Ha ezt a javaslatát elfogadták volna, krátkus közvélemény álláspontját, nem lett volna szükség megszállási

szabályzatra, mert időközben elkészült volna a békeszerződés és meg is kötötték volna azt. Most, négy év múltán, — folytatta Visinszkij —, ahelyett, hogy intézkedések történének a békeszerződés kidolgozására, bizonyos megszállási szabályzatot indítványoznak. Ezt nem lehet másként tekinteni, mint a békeszerződés megkötésének elodázására irányuló eszközt.

Más céljai is vannak azonban — folytatta. — A megszállási szabályzat hivatva van megszálló Németország szétszakadását és ennek megfelelően nem lehet másként jellemezni, mint a szakadár politika megnyilatkozását, mely Németország szétdarabolásának konzolidációjára vezet. Ez a politika pedig homlok-

A nyugati hatalmak javaslatai elfogadhatatlanok

nemcsak a potsdami elvek szempontjából, de azért is, mert ellentétesek a német nép érdekeinek demokratikus elveivel és a Németországra, valamint egész Európára vonatkozó problémák békés elrendezésével.

A szovjet küldöttség ezért nem járulhat hozzá a javaslatokhoz sem általánosságban, sem azok valamelyik pontjához. Ugyanakkor meg kell állapítanunk, hogy a javaslatokat az az óhaj diktálta, hogy a három akaratát rákényszerítsék a német népre és az az óhaj is, hogy megpecsételjék Németország szétdarabolását. A három nyugati hatalom által bemutatott javaslatok egyszerű következményei a potsdami egyezményben foglalt elveknek az amerikai, angol és francia kormányok által elkövetett módszeres megszegésének — fejezte be Visinszkij.

Acheson és Bevin nem tettek semmilyen megjegyzést, csupán Schuman szólalt fel és azt mondta, hogy a nyugati hatalmak eljárása nem irányult a potsdami egyezmény ellen, hanem „a körülmények kényszerére” váltotta ki azokat.

Az ülés végén Visinszkij megállapította, hogy a nyugati hatalmak képviselői nem voltak hajlandók meghallgatni a németországi demokráciák közvélemény álláspontját. Emlékeztette a minisztereket arra is,

egyenest ellentmond a potsdami elveknek.

Schumannnak arra a kijelentésére hivatkozva, mely szerint amit a nyugati hatalmak az utolsó 18 hónap alatt tettek megszállási övezeteikben, távolról sem ellentétes a potsdami egyezményvel, Visinszkij számos adatot sorol fel a nyugati hatalmak által gyakorolt szakadár tevékenység jellemzésére. Megemlítette az 1946. december 2-i angol-amerikai egyezményt (Bizónia felállítására), az 1947. február 12-i angol-amerikai egyezséget a dekartelizációról, az 1947. április 19-i angol-amerikai-francia megegyezést a Ruhr-vidéki széntermelés elosztásáról, stb.

Visinszkij rámutatott ezután:

hogy a Külügyminiszterek Tanácsának titkársága átadta az egyes küldöttségeknek a német nép harmadik kongresszusa által a Tanácshoz intézett kiáltványt.

Tudni szeretném, — kérdezte Visinszkij az elnököt Achesont —, hogy a Külügyminiszterek Tanácsa mikor veheti tanulmányozás alá ezt az okiratot? Az van benne, hogy a német nép harmadik kongresszusa, melyen több mint kétezer egész Németországban választott kiküldött delegációt jelölt ki az összes demokratikus pártok képviselőiből és ez a delegáció szeretné a német nép véleményét hallatni a Németországgal kötendő békeszerződésre vonatkozó békés elrendezésről.

A világ demokratikus közvéleménye kinyitott egy börtönajtót...

A brit kalózok kései utópai súlyos vereséget szenvedtek a bow-streeti bíróság előtt. Mint ismeretes, Gerhard Eisler német antifasiszta író az amerikai kormány kiadatási kérelmére május 15-én a southamptoni kikötőben a nemzetközi jogot megsértve, az angol hatóságok letartóztatták és erőszakkal elhurcolták a „Báthory” nevű óceánjáró fedélzetéről. A bíróság kétébren elhalasztotta a tárgyalást azzal az indoklással, hogy az ügy iratai még nem érkeztek meg Amerikából. Végül néhány nappal ezelőtt a bíróság rövid tárgyalás után kénytelen volt felmenteni és szabadlábra helyezni Eisler. Indokolásul az ítélet azt mondotta: „Amerikának nem sikerült bebizonyítania, hogy Eisler bűnös olyan cselekményben, amelyért őt ki kellene adni”.

Ez minden bizonnyal így van, de az is kétségtelen, hogy a bíróság határozatában egészen más döntő tényezők játszottak közre. Ezek a tényezők pedig a következők voltak:

Elsősorban a békefront sorozatos győzelmeinek jelentős és örvendetes eseményei, az imperialisták kudarcai az Egyesült Nemzetek szervezetében, a béke-álláspont győzelme a berlini kérdésben és az, hogy bebizonyosodott, hogy a dolgozók százmilliói akarata hatalmasabb erő, mint az atombombával való szemérmetlen imperialista zsarolás.

Gerhardt Eisler a világalomra törtető és a háborura uszító imperialisták, valamint a támadó jellegű Atlanti-egyezmény létrehozál vetették börtönbe, de a békéltábor hatalmas ereje kényszerítette ki szabadlábra helyezését.

Eisler elrablása a világ haladó közvéleményében méltó felháborodást váltott ki. Londonban, Párisban, Berlinben, New Yorkban, Kiebben, a népi demokráciák országában, Kínában, Ausztráliában és Délamerikában, valamint Afrikában egyszerre zúdult fel a világ dolgozóinak határozott hangja, s a világ összes nyelvén követelték Gerhardt Eisler szabadonbocsátását. És ennek az öt világrészre kiterjedő hatalmas arányú megmozdulásnak meg is volt az eredménye. Börtönének ajtaját nem Ede angol belügyminiszter porkolábja, hanem azok a néptömegek nyitották meg, amelyek napról-napra egyre határozottabban küzdenek a békéért, városokat falvakat, vasutakat építenek és terjesztik világszerte az előrehaladott demokratikus eszméket.

Igy szenvedett vereséget az angol-amerikai reakció Eisler kiszabadításával és erre mutatott rá Eisler, amikor kiszabadulása után ezeket mondotta az öt körülvevő újságíróknak:

— Boldog vagyok, hogy az amerikai reakciók vereséget szenvedtek. Az a szándékom, hogy lehetőleg minél gyorsabban Németországba menjek.

Eisler szabadlábra helyezése komoly figyelmeztetést jelent a népeket elnyomó és a háborura uszító imperialisták számára. A békeszerető népek földrészekre kiterjedő hatalmas lendülete és ereje még az imperialisták börtönajtóit is megnyitják. (—)

BELPOLITIKAI KÖRKÉP

Péntekre halasztották el az ítélethirdetést a „Creditul Minier” szélhámos vezetőinek bűnperében

Olcsó munkáskirándulásokot rendez az OSzT turisztikai osztálya

Uj szakmai továbbképző iskola nyílt Kolozsváron

A „Creditul Minier” volt szélhámos vezetőinek bűntetőperében a bukaresti ítélet 4. bűntetőtanácsa június 1-én hirdetett volna ítéletet. Az ítéletkiírdetést azonban június 3-ára, péntekre halasztották el, amikor a Dumitriu—Xenopol—Littmann

bűnszövetkezet nemzetközi szélhámos tagjai elnyerik a méltó büntetésüket. A népi igazságszolgáltatás nem kegyelmez azoknak, akik a dolgozó nép vagyonára: hűtlenül gazdálkodtak és mérhetetlen károkat okoztak fejlődő nemzetgazdaságunknak.

és fél kilométer és Biharpüspöki közlekedés szempontjából hozzákapcsolja Nagyváradhoz.

Enek a villamosvonalnak megépítését az elmúlt esztendőben a belügyminisztérium nem hagyta jóvá. Első Állami Tervünk még ebben az esztendőben biztosítja a munkálatok megkezdését és befejezését. A városi ideiglenes bizottság a munkálatok sikeres elvégzéséhez minden támogatást megad.

Nagyvárad és Biharpüspöki lakossága nagy örömmel fogadta a villamosvonal építési munkálatainak megkezdését és minden erejével támogatja azt.

UJ ÉPÍTÉSZETI SZAKMAI TOVÁBBKÉPZŐ ISKOLA NYÍLT KOLOZSVÁRON

A napokban Kolozsváron megnyílt az építészetügyi minisztérium munkálatok mellett működő B típusú szakmai továbbképző iskola.

A hűhónapos tanfolyamon száz hallgató hetenként négyszer szakmai előkészítéséhez szükséges előadást hallgat. Az iskola kétébren és az évek és kömívészek látogatják.

Az iskola előadásait a termelési idő után tartják meg és céljuk a szakmai továbbképzésen kívül a politikai és ideológiai színvonal emelése. A közeljövőben hasonló építészet szakmai továbbképző iskolák nyílnak meg Tordán és Aranygyötrésen.

Jutányos áron utazhatnak a dolgozók üdülőtelepekre és gyógyfürdőkre

A közlekedésmegügyi minisztérium mellett működő RATA társaságkezelőség egyezményt kötött az Országos Szakszervezeti Tanácshoz az üdülőtelepekre és gyógyfürdőkre indítandó társaságkezesi járatok megszervezésére. A fűrdőidény tartama alatt új járatokat indít a RATA, hogy a fokozott szállítási igényeket kielégítthesse.

Az Országos Szakszervezeti Tanács egyezményt kötött az államvasutakkal, amelyek értelmében az OSzT turisztikai osztályának gyorsjárata rendkívüli vonatjáratokat bocsátanak rendelkezésére, amelyek biztosítják az egész országban a munkáskirándulások megszervezését.

A menetdíjat jövedelment a következő összegben állapította meg az államvasutak:

Az 1—10 kilométer távolságra 44 lej, 11—30 kilométer távolságra 68 lej, 31—50 kilométer távolságra 88 lej, 51—75 kilométer távolságra 95 lej, 76—100 kilométer távolságra 120 lej, 101—125 kilométer távolságra 158 lej, 126—150 kilométer távolságra 190 lej, 151—175 kilométer távolságra 220 lej, 176—200 kilométer távolságra 252 lej, 201—275 kilométer távolságra 347 lej, 276—375 kilométer távolságra pedig 472 lej.

Megkezdik a Nagyvárad—biharpüspöki villamos vonal építését

A biharmegyei és nagyváradai törhivatal kedden, 12 millió 800.000 lej utalt ki a Nagyvárad és Biharpüspöki között megépítendő villamosvonal költségeinek fedezésére. Az építési munkálatokból néhány napon be-

lül megkezdik, amelyet nagymértékben elősegít Biharpüspöki lakosságának nagyszabású önkéntes munkája. Önkéntes munkával ugyanis kavicsot szállítanak az alap lerakásához. A villamosvonal hosszúsága három

Viața Sindicală

június 1-én megjelent „Hét hónapig dolgozott, kapott 1100 lejt és adós maradt 1467 lejjel” című cikkében:

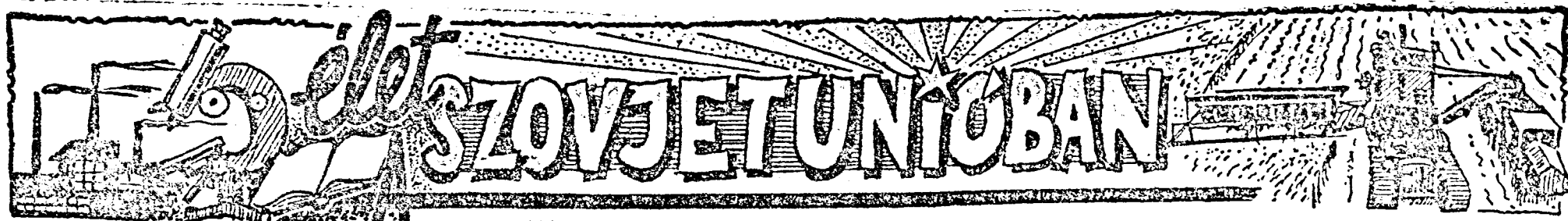
Neagu Vasile bér munkás és Bogolea Emil kulák, szerződést kötöttek egymással. Mindketten vállalt kötelezettségeiket a szerződés aláírásával pecsételték meg. Neagu Vasile bér munkás a szerződés értelmében 1950. január 1-ig munkára kötelezte magát és ennek ellenében havi 2389 lej bért, elősegítés és az egészségügyi követelményeknek megfelelő lakószobát követelt. Ezekért „mindent” el kellett végeznie a kulák gazdaságban.

A szerződés megkötésétől hét hónap telt el. Neagu Vasile mezőgazdasági bér munkás becsületesen dolgozott. Bogolea Emil kulák, mint valamennyi kulák, akik a rablásra és a lopásra kívül nem gondolnak egyébre, mindaddig kizsákmányolta Neagu Vasile bér munkást, amíg a községbe, a konstantinogyei Razoare falurészébe nem érkeztek meg a Román Munkáspárt agitátorai, akik, mint mindig, most is érdeklődtek afelől, hogyan élnek a mezőgazdasági alkalmazottak.

Bogolea Emil kulák megnevezte, hogy Neagu Vasile bér munkása „rosszat mondott” a Párt agitátorai előtt és hogy minden meglepetésre felkészüljön, panaszal fordult a mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezetéhez. A panasziratban kérte a szakszervezetet, hogy engedélyezze Neagu Vasile mezőgazdasági bér munkás elbocsátását, mert „a család elterhelése” és „veszedelmes” dolog lenne őt továbbra is házában megtartani. A szerződésben vállalt kötelezettségeivel kapcsolatban pedig a következő „magyarázatot” adta.

Elismerte azt, hogy Neagu Vasile bér munkás hét hónapig dolgozott gazdaságában és erre az időre 16.723 lej kérését van joga. A kulák azonban azt állította, hogy a pénz helyett természetben fizetett neki. Meg is kezdte a felszámolást: egy rend ruha ára 5840 lej; az öke bérbeadásáért, amellyel a bér munkás kisiny földdarabkáját szántotta fel: 2500 lej; szőlőpénz 1100 lej; ing, bockor és az élelem (vizenfölt szárazbáb) együtt 18.190 lej. Így aztán, a kulák számítás szerint, Neagu Vasile bér munkás 1467 lejjel már többet is kapott. A kulák ezért arra kérte a mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezetét, hogy méltányolja a helyzetet és kötelezze alkalmazóját arra, hogy a többletként kifizetett pénzt természetben fizesse neki vissza.

A mezőgazdasági alkalmazottak szakszervezete „megtámasztotta” a helyzetet, azonban egészen másképpen, mint ahogy a kulák gondolta azt és inkább arra, hogy Neagu Vasile bér munkás megkapja összes járandóságait.

EGY DÉLELŐTT

a mizjakovi kolhozosok között

A Bug folyó hídján túl az autó felkapaszkodott a fiatal, kopasz juharcfák szegélyezett parti útra.

A mizjakovi tanya — mutatott a sofőr az előttünk fekvő kertekre. Fehér házak, piros kőépítmények, rádióórások és táviróvezetékek bontakoztak ki előttünk. A sofőr idevalósi, moldován. Már útközben gyönyörűséggel jelentette ki:

— A mizjakoviakhoz megy? Milijomosok.

Ez jutott eszünkbe, amikor a tanya mellett, Kirovról elnevezett kolhoz elnökével, Ivan Guljenkóval és a kolhozosokkal találkoztunk. Milijomosok? Bejártuk a kolhoz gazdaságát, a sokezer állatot számláló farmokat, a laboratóriumot, a klubot, melyet bizvást megirigyelhet bármelyik üzem. Bizony, milijomosok. Aki idegen a faluba érkezik, annak nyomban megmutatják azt a kis házat, melyen emléktábla hirdeti: „1929 május 2-án itt tartották meg a szövetkezeti vezetőségnek első ülését.” A házikót megbeszéljük, nagy gondoskodással veszik körül. Azokra a napokra emlékeztek, melyekre a mizjakoviak elhatározták, hogy a földet ezentúl közösen művelik meg. A szövetkezeti első évi számadásainak megárgult lapjait is megőrizték. Akkori szervezői ma is vezetői a szövetkezeti gazdaságnak.

Guljenko Iván pontosan emlékszik rá, hogy a szövetkezethez az első évben mindössze 24 lova és két vaskéje volt. Ma milliók a jövedelme és a kolhozgazdászban öt teherautója áll.

Csodálatos termés, hatalmas, dúz gyümölcsösök... A faluban új emberek nőttek fel, a földművelés tapasztalt mesterei, akik bátran látták a természet átalakításához. Ma zöld erdőbástyák veszik körül a szántóföldeket, töltések emelkednek, víztárolók termékenyítik a földeket, kerteket és gyümölcsösöket. Ezek a kolhozparaszatok a háború nehéz éveiben is boccsú lettel állták meg helyüket: a Szovjet Hadseregben és partizánosztagokban küzdöttek a fasiszta hódítók ellen. Most mindenütt ég a munka, perzsel a fiatal élet. A brigádudvarokon raktárházakat építenek, amott saját üzemű téglagyár termeli a téglát, valamivel lejjebb fűrésztelép az épületfát a készülő tizosztályos iskola számára.

— Jártatok szomszédoknál, hogy: mint megy a soruk? — kérdezzétek a kolhozosok — Voltok a Donnán, a Kubánban, milyen ott az őszi vetés? — De legfőként Moszkva felől érdeklődnek. Egy asszony a beszélgetés során tartózkodó büszkeséggel jeleníti ki:

— A buzánk átlag 18 mázst adott hektáronként, a cukorrépánk pedig 400 mázst — mondja Jevdokia Romaszuk kolhozosa, a Szocialista Munka Hőse.

A kolhoz kultúrházának nagyteremben nagy érdeklődéssel folyik. A körül minden részből idegyűltek a micsurinisták, a magnevesítők, a kolhozfőkek önmunkásai, elnökei. Ott vannak a tudományos kutatóintézetek tudósai. Arról tanácskoznak, miként lehetne az új technikát és a micsurin-eljárásokat a terület összes kolhozainak mielőbb meghonosítani. A szónoki emelvényen Konon Petrenko helybéli kolhozparaszt. Hivatkozik Viljams, Micsurin és Liszenko műveire. Idéz belőlük. A burgonya nyári vetéséről, a gabona előcsírítási módjáról és a vetések permetezéséről beszél. A Kirovról elnevezett szövetkezeti kísérleti földjein — mondja — már mindezt megvalósították. Aztán

közi a kolhoz legközelebbi tervét: arról az időről beszél, amikor a mizjakovi kolhozfődek Liszenko-féle ágasbuzát fognak termelni, a kerteket pedig szőlőfűrtök hatalmas füzei díszítik majd. — Az ágasbuza magyát Liszenko akadémikustól személyesen kaptam. Az ágasbuza egyetlen kalászában — mondja most Petrenko emelt hangon — öt gram gabonamag van. Egy négyzetméteren 200 kalással számolhatunk. Ez hektáronként 100 mázst jelent. 100 mázsa hektáronként! Ez már valami. Ez a fajta 30 mázst is ad hektáronként. A kalászokat azon a tagon nevelették, amelyen Arszenij Cibo dolgozik.

A faluban erős és törekvő fiatalság cseperegik fel. Ez a fiatalság építette a rádióantennákat és az olvasósobákat, szerelte fel a villanytelepet. A komszomolista vezetők az önképzőköröket. Ők szervezik az erdősítés munkálatait és az agrotechnikai tanfolyamokat. A fiatalság vezére és lelke Vaszilij Vanzsula komszomolista, aki a háború alatt egy bombavetőgépet repülte volt.

Amikor délben elhagytuk a mizjakovi tanyaikat, trágyával és vetőmaggal rakott szekerek hosszú sora kigyózott szembe velünk. Megkezdődött a csata a bő termésért.

napokban adták át neki munkájáért a Szocialista Munka Hőse Sarlóskalapácsos aranycsillagát.

A leningrádi múzeumban a Honvéd Hőboru emléktárgyai között őrzik a legkiválóbb tüzér, a Mizjakovból való Arszenij Grigorjevics Cibo ágyuját. Tizenkilenc csillag ragyog le róla: Cibo ágyujával 15 német tankot semmisített meg. Viszont a kolhoz laboratóriumában kiállított fényképek között az egyik a nagyszemű buza kalászáit látjuk. Ez a fajta 30 mázst is ad hektáronként. A kalászokat azon a tagon nevelették, amelyen Arszenij Cibo dolgozik.

A faluban erős és törekvő fiatalság cseperegik fel. Ez a fiatalság építette a rádióantennákat és az olvasósobákat, szerelte fel a villanytelepet. A komszomolista vezetők az önképzőköröket. Ők szervezik az erdősítés munkálatait és az agrotechnikai tanfolyamokat. A fiatalság vezére és lelke Vaszilij Vanzsula komszomolista, aki a háború alatt egy bombavetőgépet repülte volt.

Amikor délben elhagytuk a mizjakovi tanyaikat, trágyával és vetőmaggal rakott szekerek hosszú sora kigyózott szembe velünk. Megkezdődött a csata a bő termésért.

2 millió 500 ezer

pionirt és diákot küldenek nyaralni a Szovjetunióban

Nemsokára megkezdődik a nyári szünidő. A Szovjetunió legfőbb részén, a folyók és tavak partjain, az erdők árnyékában megkezdődik az ifjú pionirok táboreléte. Ebben az évben a táborok több, mint két és félmillió pionir iskolás és diák befogadására állanak készen.

A Komszomol Központi Bizottsága nemrég fontos határozatot hozott a pionirtáborok 1949 évi megszervezésével kapcsolatban. A Komszomol Központi Bizottsága utasította a Komszomol szervezeteket, hogy a nyári üdültáborokban a gyermekek korának, ismereteinek és érdeklődési körének figyelembevételével a legmagasabb szinten szervezzék meg a nevelési munkát.

kat hozott a pionirtáborok 1949 évi megszervezésével kapcsolatban. A Komszomol Központi Bizottsága utasította a Komszomol szervezeteket, hogy a nyári üdültáborokban a gyermekek korának, ismereteinek és érdeklődési körének figyelembevételével a legmagasabb szinten szervezzék meg a nevelési munkát.

A tábori élet tág

lehetőségeket nyújt arra, hogy a gyermekeket az öntudatos fegyőlem szellemében nevelhessék. A pionirtáborokban a gyermekeknek pihenniük kell és egészségüket kell megjavítani. Ezért az ifjakat nem szabad közérdekű munkával túlterhelni. A gyermekek pihenése és egészségi fejlődése szempontjából nagyon fontos a tábori élet szabályainak betartása. A pionir-brigádok munkáját úgy kell összeállítani, hogy a pionirok a nap legnagyobb részét a szabadban tölthessék.

A pionirtáboroknak minden lehetőségük megvan a rendszeres kirándulások megszervezésére. Ezek a kirándulások a pionirok megismerhetik annak a körzetnek a természeti viszonyait, a történelmét és gazdasági életét, ahol a tábor fekszik. Ugyanakkor alkalmuk nyílik meglátogatni a környék kolhozait, szovhozait, mezőgazdasági gép- és traktorállomásait és ennek során érdekes anyagokat gyűjtenek iskoláik részére.

A RENDSZERES TESTNEVELÉS

és kirándulás még jobban megedzi a pionirokat. A természet kutatásával kapcsolatos munka gazdagítja a gyermekek botanikai és állattani ismereteit és hozzásegíti őket a materialista elmélet elsajátításához, a micsurin tudományok gyakorlati sikereinek, továbbá a szocialista mezőgazdaság nagyszerű eredményeinek megismeréséhez.

A pionirtáborokban működő műkedvelő színtársulatok csoportok tevékenységét érdekessé és változatosabbá kell tenni. A pionirok részt vesznek a különböző énekek, táncok és játékok előadásában, amelyeken új énekeket, táncokat és játékokat tanulnak. A brigádmunka hozzájárul a pionirok alkotó képességeinek fejlesztéséhez és gazdagítja általános ismereteiket.

A Komszomol Központi Bizottsága utasította a Komszomol vidéki és körzeti bizottságait, hogy a szakszervezeti szervezetekkel és a közoktatásügyi minisztérium szerveivel együtt jelöljék ki a pionirtáborok vezetőit, a csoportvezetőket és a pedagógusokat.

A Komszomol Központi Bizottságának határozata értelmében a pionirtáborok irányítóinak és csoportvezetőinek kiképzésére ennek során különös súlyt helyeznek a gyakorlati munka elsajátítására.

A komszomolista szervezők idejében gondoskodnak a táborok részére szükséges sportfelszerelés, hangszerek, zászlók, könyvek stb. beszerzéséről.

Mozgó vaj- és túrógyárak

A szovjet hús- és tejfeldolgozó üzemek eddig több, mint 300 mozgó vajgyárat létesítettek és most készülnek számos mozgó túrógyárat is üzembe helyezni.

A gyári berendezéseket tehergépkocsikra szerelik fel olyképpen, hogy a gyárat oda költöztethessék, ahol a juhnyájak legelnek. Ezek a vándor gyárak nagyban emelik a vaj- és túrógyártást, mert a gépek segítségével a legkiválóbb területek tejtartalmát is feldolgozhatják.

Hatalmas nyersanyag- megtakarítást érnek el a szovjet „Jóminőségű Brigádok”

Mirja Rojneva és Lidia Kononenko textilgyári munkások szovjet hazafias kezdeményezése a munka termelékenységének emelésére és a nyersanyagmegtakarítás fokozására nagy visszhangra talált a könnyűipari minisztérium összes ukrajnai üzemében. Alexandr Csutkin kezdeményezésére már az év elején hatalmas mozgalom indult a szovjet vállalatokban a jóminőségű termelésért. Ezzel párhuzamosan, az élenjáró munkabrigádok most a termelékenység emeléséért és a nyersanyagmegtakarítás fokozásáért is megkezdték a harcot. 24.900 munkást számláló, több, mint 2000 brigád és üzemi osztály verseng a „Legjobb Minőségű Brigád” címért. A verseny résztvevői közül, rövid idő alatt sokan már eddig is nagyszerű eredményeket értek el. Az év első negyedében a kievi gyárban dolgozó Minkina nevű textil munkásnő brigádja 20 százalékkal csökkentette a hulladékot és ma már tökéletes minőségű árut termel.

gozó Minkina nevű textil munkásnő brigádja 20 százalékkal csökkentette a hulladékot és ma már tökéletes minőségű árut termel.

A kievi „Szmirnov-Lasztokin” készruhagyárban és a harkovi „Krasznoj” posztógyárban, a kimondottan csak elsőrendű minőségű cikkeket gyártó brigádok egész sora jelentős nyersanyagmegtakarítást ért el. Így például a kievi 1. számú cipőgyárban az elsőrendű minőségű cikkeket gyártó munkabrigádok három hónap alatt megtakarítottak 1370 kilogramm talpat, 39.000 kvadrát cipőanyagot és 20.000 kvadrát kromot.

Rozsnevo és Kononenko szövönök példáját követve, a készáru üzemek, a cipőgyárak és a többi könnyűipari vállalatok dolgozói mind fokozták az anyagmegtakarítást folyó harcot.

Munkás és paraszt egyetemi hallgatók

Vadim Szokolov, a „Levanevszki” nevű háji gépésze az alábbi szövegű táviratot küldte a moszkvai egyetem rektorátusának: „Kérem, közzéjék velem a vizsgák időpontját. Türelmetlenül várom a darvulnizmusra vonatkozó, valamint az angol és latin tananyagot.”

Vadim Szokolov levelezés útján folytatja egyetemi tanulmányait a filozófiai fakultáson. Már mint a tengerészeti iskola diákja, elhatározta, hogy munkaterületének elhagyása nélkül folytatja majd elsőjoku tanulmányait. Jelenleg minden szabad percét tanulásra szenteli. Voronovot, a Moszkva —Kurszk vasútvonalon

levő Bopsina állomás vasúti munkásait is a tanulás vágya fűtötte, amikor beiratkozott a moszkvai egyetem levelező tanfolyamára. A termelésben elvégzett nehéz munkája távolról sem akadályozza meg abban, hogy szorgalmasan folytassa egyetemi tanulmányait. Voronov akadémikus szabadnapos, Moszkvába utazik az egyetem meglátogatására. Itt a könyvtárak és hatalmas olvasótermek állnak rendelkezésére. A professzorok és segédtanárok készségesen adnak meg Voronovnak minden utbaigazítást.

A moszkvai egyetem levelező osztályának munkatársai nagy figyelmet tanúsítanak a hallgatók iránt. Itt nem ismerik a „fix órákat”, vagy azt, hogy „most nincs időnk”, hanem bármikor készségesen szolgálnak ki azokat, akik szabadságukat felhasználva, a Szovjetunió különböző részeiből, az Északi Sarkvidékről, Habarovszkából, Közép-Ázsiából, vagy Szibériából felkeresik az egyetemet. Szükség esetén a tanárok a diákokat otthonukban is felkeresik, hogy megismerethessék velük a tananyagot, vagy leírásigazítsák őket.

Roamlépésben közelik a nyári vizsga ideje. Az egyetem tantermei, olvasótermei és

otthonat nemsokára zsu-folóság megtelnek a levelezés útján tanuló diákokkal. Itt összetalálkoznak majd Vladivosztokból és Ukrajnából, Arhangelszkból vagy Krimből jött diákok. Tömegesen érkeznek majd munkások, tanítók és komszomolista vezetők. Több, mint 1800 ember, a Szovjetunió 33 nemzetiségének fiait gyűlnek össze vizsgára.

A moszkvai egyetem levelezési osztályán már folyik a nyolc egyetemi fakultásra való beiratkozás. Idén 780 diákot vesznek fel. A bölcsészeti és nyelvészeti karokon most nyílt meg a logika és a pszichológiai osztály.

Meg kell védenünk a dolgozók egészségét!

NAGYKÁROLY. — (Tudósítónk írja.) A RMP március 3—5. napjain tartott teljes ülésének határozata értelmében egészségügyünket a szocialista állam színvonalára kell emelni. Ennek a határozatnak egyik részben: megvalósítását szolgálja a nagykarólyi háromnapos egészségügyi tanfolyam, amely május elsején kezdődött és az első ilyen jellegű tanfolyam. Jelenleg a volt csendőrpáncsnokság helyiségében működik és a jelek szerint minden lehetőség meg van arra, hogy a jövőben a keretet kiszélesítsék és így falvaink egészségének feljavítását mielőbb megvalósíthassuk.

A tanfolyamnak 32 önkéntes román és magyar nőhallgatója van, akik csaknem kivétel nélkül szegényparaszti és munkás származásúak és legnagyobb részben a környező falvakról kerültek be tanulni, hogy a tanfolyam befejezése után tartandó vizsga sikere esetén ismét visszamenjenek a falvakba és ott népünk annyira szükségessé vált egészségügyéért felvilágosító és gyakorlati munkát végezzenek, mint falusi önkéntes egészségügyi ápolónők.

A bentlakás és étkezésük teljesen ingyenes és a Román Vöröskereszt keretében és annak irányítása mellett történik. A délelőtti órákban gyakorlati kiképzésben a kórházban, az egészségügyi szakszervezetben részesülnek, míg a délutáni órák alatt elméleti kiképzést kapnak. Gondoskodnak azonban politikai kiképzésükről is. Heti hat politikai-ideológiai előadást hallgatnak. Megszervezték a rendszeres újságolvasást is, amelyet szintén a délutáni órák alatt közösen valósítanak meg.

Amikor belépünk a Vöröskereszt helyiségébe, több fiatal nőt látunk egy nagy terem díszítésével elfoglalva, akik kérdéseinkre felvilágosítanak, hogy megszervezték a Vöröskeresztbálját és ezért díszítik a termet, mert tanulásuk mellett közösen akarnak szórakozni is.

Molnár Jolán, a tanfolyam szorgalmas hallgatója, aki a közeli Börvely községből került be, így beszél magáról és a tanfolyamról:

— Nem is gondolná, hogy én már asszony vagyok. Gyermekeim is van. Igaz, hogy asszonyok kevesen vagyunk, de én még fiatal vagyok és ha arra gondolok, milyen siralmas állapotban van falvaink egészségügye, még erősebb lesz bennem az az elhatározás, hogy falvaink egészségügyének feljavításáért mindent megtegyek.

Silágyi Mária még fiatalabb, ő még leány, szegényparaszti apjának rajta kívül még 7 gyermeke van Kaplonyban.

— Én az otthoniakat szeretném mielőbb felvilágosítani. Szeretném megmondani, hogy mennyire megváltozott a világ és hogy megváltozott a mi életünk.

A munka tovább folyik, de örömmel teli, a fiatal leányok és asszonyok énekelnek, készülnék a heti fáradságos munka után szórakozásban gazdag pihenésre. Azok, akik majd falvaink egészségügyének megjavításán is majd ugyanilyen jókedvvel és odaadással fáradoznak.

Az álom valóra vált

Egyszerűen álomnak tűnhetett volna fel a régi tőkés-földesuri rendszerek idején, hogy a mezőgazdasági cselédnépesség, a béresek valaha is, nyári időben különösen, üdülőtelepre menjenek pihenni. Hogy az ürdögbe ne, hiszen a mezőgazdaságban nyáron van a nagy munka ideje. Akkor van szükség a legtöbb munkáshétre. Kelltek ilyenkor a földesurnak és a kuláknak a béres, a cseléd, a mezőgazdasági napszámos. De kellett ám a mezőgazdasági munkásoknak is ez a munka, mert még nyáron keresett, amit keresett, télen azonban felkophatott az álla. Üdülni a földesur járt és a többi kizsákmányoló. A mezőgazdasági munkások felholtan is dolgoztak, utolsó lehelletükig, mert hiszen ki gondoskodott volna róluk.

A szocializmust építő népi demokráciának e téren is gyökeres fordulatot hozott. Miként a többi dolgozóról, gondoskodni kívánt a mezőgazdasági munkásokról is. Az új társadalombiztosítási törvény értelmében a mezőgazdasági bér munkások is ingyenes orvosi kezelésben és gyógyszerellátásban részesülnek s azokat, akiknek erre szükségük van, elsősorban a beteget és gyengéket gyógyfürdőkre, üdülőtelepekre küldik. Egyedül Kolozs megyéből 90 mezőgazdasági munkást küldenek teljesen ingyen gyógyfürdőre ezen a nyáron. És még igen sokat nagyon kedvezményes fizetési feltételekkel. Ugyanezt teszik természetesen az ország valamennyi vármegyéjében.

Az álom tehát valóra vált. Persze nem magától. A munkásoktól és élfarcos pártja vezette hosszú és kemény küzdelem a kizsákmányolók ellen, hozta meg ezt az eredményt is. Ellátták a földesurakat, birtokosokat egy részét kiosztották a földtelen szegényparasztság között. A másik részén állami gazdaságok létesültek, ahol kollektív szerződéssel és jó ellátással alkalmazzák a mezőgazdasági bér munkások nagy részét. A mezőgazdasági munkások igen nagy hányada azonban még mindig a magángazdaságokban, a falu kulákjainál van alkalmazásban. De ezek is kötelesek a fizetés után járó 10 százalékot a betegsegélyező pénztárhoz befizetni. Persze csaknem minden megyéből azt a jelentést kapjuk, hogy a kulákok elmulasztják ennek az összegnek a befizetését, holott ezekből fedezik az ingyenes orvosi ellátást, a gyógyszert, gyógyfürdőt és üdülőt.

A mezőgazdasági bér munkásoknak és szervezetüknek, a Földmunkás Szakszervezetnek éber gondoskodnia kell tehát arról, hogy a munkaadók a társadalombiztosítási járulékokat pontosan és késedelem nélkül befizessék. Kemény és konok harcot kell vívni a falvak kizsákmányoló kulákságával szemben, akik e törvényes járulék kifizetésének megtagadásával szeretnék visszaszüllyeszteni a mezőgazdasági bér munkásokat az egykori elhagyatottságba és rabszolgaságba.

b. m.

Beiktatták Torda-Aranyos megye járási ideiglenes bizottságait

TORDA (Tudósítónk írja) — Május 28-án és 29-én iktatták be a Torda városi és járási ideiglenes bizottságokat a volt főispáni hivatal dísztermében. A beiktató ünnepségen a Román Munkáspárt és a tömegszervezetek kiültözték kívül nagy számban vettek részt munkások és dolgozó földművesek is.

Az ideiglenes bizottságok feladatait és működésének fontosságát **Ioana Petru,** a megyei ideiglenes bizottság elnöke vázolta.

Torda város ideiglenes bizottságának elnöke **Bucur Gavrilă** vasúti munkás, titkára **Puiu Iuliu** tisztviselő és tagja **Kerekes Teréz** munkásnő lett. Az egybegyűltek lelkesen ünnepezték a beiktatott ideiglenes bizottság tagjait.

Hasonló ünnepélyes körülmények között, a dolgozó román és magyar tömegek részvételével folyt le a járási ideiglenes bizottságok beiktatása is. E bizottságokba is ipari alkalmazottak, dolgozó földművesek kerültek, akik eddigi munkájukkal bizonyosságát adták népi demokráciánk iránti hűségüknek és a dolgozó nép iránti szeretetüknek.

A tordai járás ideiglenes bizottságának elnöke **Ioan Stefan** munkás, titkára **Vladut Viorel** tisztviselő, tagja **Domnica Vasile** földmunkás lett. A szentmihályi járás ideiglenes bizottságának elnöke **Szigeti Ferenc** munkás, titkára **Ghiorucan Traian** tisztviselő, tagja **Bucur Vasile** munkás. Az aranyosgyéresi járásban elnök **Giurgiu Gheorghe** munkás, titkár **Olariu Valeau** tisztviselő és **Pap Árpád** mezőgazdasági munkás. A ludasi járásban elnök **Bonciu Ioan** lakatos, titkár **Senila Constantin** lakatos, tagja **László Ferenc** mezőgazdasági munkás. A járási járásban elnök **Kiss László** munkás elnök, **Radu Justin** lakatos titkár, **Popa Augustin** mezőgazdasági munkás, tag. Az aranyosbányai járásban elnök **Crisan Gavrilă** munkás elnök, **Dragan Romulus** tisztviselő titkár, **Hadariga Victor** mezőgazdasági munkás, tag. Végül a topánfalvi ideiglenes bizottság tagjai **Popa Ioan** munkás elnök, **Faur Aurel** tisztviselő titkár, **Dobanica Petru** munkás.

Ünnepélyes körülmények között

folyt le Torda-Aranyos megyében a bírósági ülnökök megválasztása is. Torda városában **Gaz-Metan,** a **Vilamosművek,** a **vasúti műhely** és az **állomás munkásai,** továbbá a **vármegei hét szavazó központjában** választották meg a népi ülnököket. A megye járásában összesen 104 népi ülnököt választottak.

NEMES MIKLÓS

A marosludasi fiatalok sem akarnak lemaradni

MAROSLUDAS (Levelezőnk írja) — Még javában fut a márciusi szél, amikor **Tólas Pál** ifjúsági felelős testvérünk bentjárt Marosludason és látta, hogy a ludasi Ifjúsági Szövetség önkéntes munkával takarítja a havat a sportpályáról. Másnap este épp ifjúsági gyűlést tartottunk s ekkor elmondta **Tólas Pál,** hogy mit látott Ludason s hogy a helybeli ifju-

ságnak is kellene valami önkéntes munkát végezni.

Akkor elhatároztuk, ha egy kicsit megszikkad a sár, kimegyünk a legelőre és megtisztítjuk a gázolt és elgyengített vakondutakat, ami meg is történt. A legelőtisztításban résztvevett az ifjúság 90 százaléka és szebbnél-szebb nóták mellett megtakarított 76 hektár legelőt. Vagy 600 munkaórát dolgoztunk. Az ifjúság ezután önkéntes munkával, 10 ekéig felszántott 5 holdnyi legelőt, míg a többi ifjak és leányok kapával és ásóval egyengették a földet az eke előtt. Itt 450 munkaórát dolgoztak. Az öt hold földet bevetettük, egy és fél holdat cukorrépával, 3 és fél holdat kukorizával. Az ültetésnél is dolgoztunk vagy 300 munkaórát. Vállaltuk, hogy ezt az öt holdat önkéntes munkával egész nyáron át mi műveljük s miután a felnőttek ebbe beleegyeztek, a jövőrelem a miénk lesz, amiből kulturaházhoz való anyagot fogunk vásárolni.

Egy másik alkalommal az ifjúság önkéntes munkával ugyancsak a kulturaházhoz a ludasi nagyállomásról kihányt 50 köbméter kavicsot, vagy 280 munkaóra alatt. A kavics elszállítását is önkéntes munkával végeztük.

Amíg a kulturház elkészül, addig építettünk egy nyári nagy termet, színpaddal ellátva, hogy legyen, ahol színelőadást rendezzünk és más mulatságot. **Szék György** és **Deák Albert** kőművesek segítségével a munkát az ifjúság végezte önkéntesen. A terem hossza színpaddal 13 méter, szélessége 8 méter. A kulturaházhoz **Basa János** és **Ketzer Károly** szállították a szükséges gerendát, **Demeter Ferenc** pedig a deszkát, míg **Kasler István** és **László Lajos** cserepet és léceket szállítottak. Az ideiglenes kulturházon az ifjúság 240 munkaórát dolgozott.

Ez mind annak a jele, hogy a ludasi Andrassy-telep ifjúsága is öntudatosan dolgozik és harcol a Román Munkáspárt vezetésével a halad előre a jobb élet felé.

KASLER IMRE

Tizezrével terem a káposzta, paprika, paradicsom...

Látogatás az aranyosgyéresi magnemesítő kertészetében

ARANYOSGYÉRES. — (Kiküldött munkatársunktól.) Arrébb, a roppant síkságon, mint valami nagy szimfónia kottájegyje, fűzfák kanyarognak. Messze, a reggeltől és a levegőtől halványárpáddan, az egerbegyi templom órája világít. Féltizenegy, E roppant síkságnak **Florea Aurél,** a kertész a karmestere. Ő, az őszhajú, nyugabajszu dirigens, a terméset átalakította, az aranyosgyéresi magnemesítő állomás ujonnan kinevezett konyhakertésze. Ő dirigál napnak, sárhányó ároknak, víznek. Ő irányítja a lányokat is eképpen:

— Nem úgy te Böcsi! Százszor megmutatja az ember neki és újra elfelejti.

Mérgesen kirántja Böcsi kezéből a cölöpöt. — Igy-e. Amilyen mélyre nyomod a lyukat, pontosan olyan mélyre teszed a palántát. Aztán másik lyukat csinálsz melléje és ráhuzod a földet. Aztán vizet! Vízet! Egy pillanatig sem szabad viz nélkül maradnia!

Böcsi már sir. Olyan szelíd természetű, hogy egy kemény szótól már könnyezik.

Tavalyelőtt még semmi volt az egész. Értéketlen rét. Önmagát se fizette meg. Idén már minden táblája aranyat ér. Ezt csinálta a dirigens keze.

Hátul az árkok közelében megleházak üvegtáblái csillognak. Ide a földbe **Florea** és a lányok szorgos tavaszi munkával tíz vagyon táblát építettek. A meglehází ágyásokban tízezrével terem a káposzta, paprika, paradicsom. — Van egy paszulyfajtam, az aranyos, nem öregszik meg soha. Van egy másik, a szaksza. Lengyelországból való. olyan édes, mint a méz — mondja. — Van egy magyarfajú cukorborsó, ilyet még életemben nem láttam.

— Ezen a darabon három és fél vagyon zöld sárgák lesz — büszkélkedik.

Három mintabirtokunk van — meséli tovább. — Mind a háromnak a kantinja innen kapja majd a zöldséget. Mi látjuk el palántával a gép- és traktorállomás 15 hektár földjét is. Mi mondjuk meg az ottani embereknek, hogy hol, mikor, mennyit tegyenek, hogyan gondozzák a növényeket és mikor kapuljanak. Idén ősszel a mintabirtokok kantinjai, de a gép- és traktorállomás élkezdése is, ugyancsak a pénzért kétszer olyan jó kosztot fog érni. A krumplitol a hagymáig és a paprikáig mindent magunk termelünk.

Nagy kosárral kapás, mezítlábas ember érkezik. A gép- és traktorállomásról való.

Florea odamegy az üvegtáblák mellé, leszámolja a palántákat.

— Öntözd meg őket egyszer. Aztán hagyd békében két napig. Kezeskedem érte, hogy mind megfogamzik — kiáltja az ember után.

Most már újra nekem magyarul, velem foglalkozik:

— Tessék idejönni, megmutatom, itt is megspóroltam egy csomó pénzt.

A sáson túl, a messzeiségben vastagnyaku csermely csörgödez. Zsilipszerű szerkezettel látta el, amely a vizet rávezeti a kertészet főcsatornájára.

— Ha ez nem volna, motorpumpát kéne rászerezni, vagy lóval hajtani. Legalább százötvenezer lejbe kerülne.

Este hét óra. A láthatár beszűkül, az alkony homályos válik. A lányok a kunyhóban tetőtől-talpig megmosakodnak, felveszik a legszebb ruhájukat, úgy vonulnak hazafelé, mint a menyegzőre.

— Viszontlátásra! — kiált utánuk **Florea** kertész.

— Viszontlátásra — válaszolnak a lányok hallható, tapintható aranyosgyéresi magyaras kiejtéssel.

— Nem rossz ember, még a veszekedésével is tavát — hallatszik a lányok magyaros hangja, túl a bokorban.

— A miénk is értik a kertészetet, ők is ültetnek hagymát, paprikát, paradicsomot, de **Florea** többet tud náluk.

— Ne felejtsetek el — Bulgáriában volt.

— Mémők tanította.

— Végül látott.

A beszélgetés gerincét elnyeli a távolodó, kanyargó út s a sűrűsödő fűzfák sora. A lányok azonban abból is kivágnak: román-magyar barátság ez. S a szakember megbecsülése.

Florea kertész perel a lányokkal. Ők azonban mindent tanításnak veszik.

A lányok mezei kórusa most már a tulsó ösvenyör visszhangzik feléük. Holnap reggel újra munkába állnak.

SZILÁGYI ANDRÁS

Időjárás:

Tovább tart a meleg

A hűvös óceáni léghullámok nem jutottak túl az Alpok vidékén és így még Nyugat-Európában esős, hűvös az idő. Közép- és Kelet-Európában tovább tart a szép uapós és igen meleg idő, 30 fokot meghaladó nappali felmelegedéssel.

Erdélyben folytatódott a esendes, derült, meleg idő. Kolozsváron szerdán délben 28 fok, este 9-kor 18 fok, a léghyomás 760 mm, alig változik.

Várható időjárás péntek délig: Mérsékelt, időnként élénkobb délkeleti, déli szél, a nyugali megyékben időnként jelentkező felhőket és záporhajlamtól eltekintve, a szép, meleg idő mindenütt tovább tart.

ROHAMOSAN CSÖKKEN AZ ANGOL KÜLKERESKEDELEM. Angol gazdasági körökben nagy riadalmat váltott ki a dél-afrikai Unió kormányának oly irányu határozata, mely negyede-re csökkenti az angol fontrendszerű országokból importált áruk mennyiségét.

ÚJ RATA-JÁRATOK. A közlekedésügyi minisztérium ebben az esztendőben céljál tűzte ki a közlekedési utak hálózatának kiszélesítését. Ennek alapján a következő RATA-járatokat indították meg az erdélyi viszonylatokban: Marosvásárhely - Nagyszeben - Pánca 42 kilométer, Szászsebes - Lugos 28 kilométer, Cămpulung - Pitesti 50 kilométer, Kolozsvár - Torda - Abrudbánya 95 kilométer és Déva - Szászváros 27 kilométer.

SZAZÖTVENEZSER KILOMÉTERES TÁVOLSÁGOKAT tesznek meg gépjávitás nélkül a szovjet gépkocsivezetők. A kórhokok, valamint mezőgazdasági gép- és traktorállomások gépkocsivezetői és gépkészítői specialista versenyben állanak, amelynek célja minél nagyobb távolságot javítás nélkül megtenni.

Laptulajdonos:

"Petőfi" Lap- és Könyvkiadó R. T.

Szerkesztőség:

Szabadság-tér 23

Telefon: 15-35

Kiadóhivatal:

Szabadság-tér 31

Telefon: 19-11

Hírek

VILÁGOSSÁG

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt

Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

SZOLGÁLTATOS GYÓGY-SZERTÁRAK június 2-án, csütörtökön: a 2. számú állami gyógyszerter (volt Apostol), Dózsa György-utca 37, az 5. számú állami gyógyszerter (volt dr. Kohn) Szabadság-tér 10, a 11. számú állami gyógyszerter (volt László J.) Cipariu 3 (Tanítók háza mellett) és a 13. számú állami gyógyszerter (volt Amirás) Dan-tor-utca 1 (Rákóczi-nyerged).

A HADIROKKANTAK RÉSZÉRE TERMELO és értékesítő szervezetet létesített a Vöröskereszt érmihályfalvi szervezete. A szervezetet a következő osztályokkal fog dolgozni: fonott tárgyak, cipészet, kefekészítő, asztalos és szervezeti osztály.

NAGY RAKSULYU TEHERGÉPKOCSIK ÉRKEZTEK a Szovjetunióból. Néhány nappal ezelőtt a galaci kikötőbe érkeztek nagy raksúlyú gépkocsi-szállítmány érkezett a Szovjetunióból.

SPEKULÁLÓ PAPOT LEPELTETT LE nemrégben a brádi milícia. Miklucs Adám fenesi pap május 12-én 12 darab booskört vásárolt egy timártól. A börtököt későbbben értékesíteni akarta. A milícia a börtököt elkobozta. A spekuláló pap ellen eljárás indítottak.

HELYREIGAZÍTÁS. A kolozsvári „România Muncitoare” kendőgyár dolgozói azzal jöttek fel a napokban szerkesztőségünkbe, hogy a Világosság 1949. május 21-i 115. számában megjelent „Minőségi árut termelünk!” című vezércikkének az az állítása, hogy a „România Muncitoare” kendőgyárban készült és a Viktória szervezetben pontárunként forgalombahozott pirosmintás kendő az első mosás után teljesen összefogta a mintanélküli részeket, nem felel meg a valóságnak. Utánanézünk jobban a dolognak és megállapítottuk, hogy a szóbanforgó rosszminőségű kendő nem a kolozsvári „România Muncitoare” kendőgyárból kerül ki.

Tészta kulákból készült legutóbb egy kolozsvári gyűlésen Kalári Mari, Bogártelke népi ülnöke. Azzal az ízes, színes szóval, amiben benne van az egész multibeli szegény paraszti sorsa, felemelkedése, harca és benne van az egész falu.

— Tudják — kezdte — van ám a mi falunkban kulák elég, de ha azt vágyják a szemükbe, hogy kulák, majdnem megesznek elevenen, olyan mérgek. Így tettek, amikor a szervezetből is kitessekeltek őket.

Szervezeti alelnök is Mari, nagy tapasztalata van hát a kulákok körül. No meg egész életében szegényparaszti asszony volt.

— Folyton sirnak — szól —, de mi már ismerjük az ő sirásu-

A tészta kulák

kat. Épp olyan őszinte az, mint a sirató asszonyoké a temetéseken, akik óbégatnak az idegen halott felett és félszettel azt lesik, hogy mikor cseppen le nekik valami a nagy sene ügyekéért. Ityemek a mi kulákjaink is. Ha egy szegény asszony egy marék lisztért megy hozzájuk, kitessekelik és jajgatnak, hogy egy csepp lisztjük sincs, nemhogy kölesnadrná volna. De amellet tudják miket esznek? Hetenként négyezer-öttször sütnék tortát, tiszta fehér buzálszából, csokoládé, meg kávé töltelékkel, de akkorát és olyan nagyot és finomat, mint semilyen városi cuk-

rass. Mibe kerül egyetlen ilyen torta? Bazon a városi munkás ma még csak nagyritkán jut egyegy vékonyka tortaszalaghoz, s örül ha hetenként egyszer egy kis édesesztáta jut az asztalára. De a kulák tésztaival lakik jól. En ugyan nem irigylem tőle, de ebből is látszik, mit ér a szava, a nagy siránkozása s hogy mennyi a pénze, lisztje.

Ezzel hunyorított Mari s hozzátette:

— No, nem baj. A tészta kuláknak lefelé, nekünk szegényparasztnak, meg a városi munkásoknak felfelé megy az utunk. Mi szép lassan, biztosan eljutunk a tortáig, nekik meg, akárhogy ha zudósna és mesterkednek, keszrűvé válik majd egyszer az az „ides — szájuk“ ... (—on)

KI VESZITETT EL MÁJUS 7-ÉN AZ UTCÁN 180 LEJT? Igazolult tulajdonosa átveheti a miliciánál.

NYARALÓT ÉPÍTETTEK a nagyváradi Szeszgyár dolgozói. Püspök-fürdő egyik elhanyagolt épületét önkéntes munkával rendezték. A dolgozók rövidesen megkezdhetik a nyaralást az egészségesen és szépen berendezett ötszobás villában.

SZOMBATON NYILIK MEG a marosvásárhelyi képzőművészek kiállítása. A kiállítást megelőzően a képzőművészek meglátogatták a gyárakat, ahol közvetlenül ismerkedtek meg a munkásság életével s ezeket az ismereteket felhasználták műveik elkészítésénél.

HARMINCKÉT NAPKÖZI OTTHON ALLITANAK FEL Szatmár megyében. A napközi otthonok számára külön 15 napos tanfolyamot kezdtek ki vezetőket és egészségügyi felelősöket. A napközi otthonok június 1-én kezdik meg működésüket.

TAGOSÍTÁSSAL 80 HOLD BIRTOKOT SZERZETT magának Bruma János körösfi nagybirtokos. A község határában összevásárolta a legsaványabb földeket, majd tagosítást eszközölt ki. Természetesen a föld javát neki juttatták. Az államvásárlás után az összeharcsolt nagybirtok ismét visszatért a dolgozók birtokába.

A SZABAD NÉMET IFJUSÁG KONGRESSZUSÁN a Román Népköztársaság ifjusága is résztvesz. Victor Orsa, az Ifjúság Szövetség Központi Bizottságának titkára és Ion Mihailceanu, a Központi Bizottság tagja, vasárnap elhagyták a fővárost és Németországba utaztak. A két kiküldött az Ifjúság Szövetség képviselőtömbén vesz részt Leipzig-ban a szabad német ifjuság harmadik kongresszusán.

ÖTSZÁZSZELEMÉYES KULTUR-OTTHON építenek Érszakácsiban a dolgozó földművesek. A munkálatokat önkéntesen végzik el és a kiadásokat a lakosság körében begyűjtött 35 ezer lejből fedezik.

A temesvári Electrica és TMAC röp- és kosárlabdacsapata Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Az elmaradt labdarugó bajnoki mérkőzésekért bőven kárpótolja a közönséget az a gazdag műsor, amit szombatra és vasárnapra állított össze a Népsport Szervezet kolozsvári fiúrendeltsége.

A temesvári Electrica női és férfi röp- és kosárlabdacsapata és a TMAC női és férfi kosárlabdacsapata vendégszerepel Kolozsváron. A szombati és vasárnapi mérkőzések műsora a következő:

Szombat délután fél 6 órakor Electrica—CFR Kolozsvár férfi röp- labda, fél 7 órakor Hadsereg Kolozsvár—KESE férfi röp- labda, 6 órakor TMAC—Vasas női kosárlabda, 7 órakor TMAC—Vasas férfi kosárlabdamerkőzés.

Vasárnap délelőtt fél 10 órakor Electrica—Hadsereg Kolozsvár férfi röp- labda, 10 órakor TMAC—Dermata női kosárlabda, negyed 11 órakor CFR Kolozsvár—KESE férfi röp- labda, 11 órakor TMAC—Dermata férfi kosárlabda, negyed 12 órakor Electrica—KESE női röp- labda, háromnegyed 12 órakor CFR Kolozsvár—Hadsereg Kolozsvár férfi röp- labda, 12 órakor Electrica—KESE férfi röp- labda mérkőzés.

A fenti mérkőzéseket a Gh. Gheorghiu-Dej sportpályán játsszák le.

A DERMATA-USZODA A DOLGOZÓKÁ

A „Herbák János”-művek fizemi bizottsága, legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a gyár ö-szes dolgozói díjtanulmány látogatathatják június 1-től kezdve a Dermata uszodáját. A dolgozók nagy örömmel vették hírül ezt az intézkedést, mert így a napi munka után minden dolgozó kipihenheti a gyár uszodájában napi fáradalmait.

A KARDCSAPAT országos bajnoki címre döntő befolyású KESE—Dermata vívómérkőzést vasárnap rendezik meg a 2. számú fiúleány tornateremben. A KESE győzelme esetén megnyeri az országos bajnokságot.

Világosságport

Hirverő mérkőzések a Székelyföldön

NB I-es mérkőzés Bukarestben és Temesváron

Az Ifjúság Kupa tiszteletére rendezendő székelyföldi sportbemutatók és hirverő mérkőzések műsora a következőképpen módosult: Székelyudvarhelyen, június 2-án, csütörtökön délután 5 órakor Gázmetán Medgyes—CFR Kolozsvár, Gyergyószentmiklóson, június 3-án, pénteken délután 4 órakor KESE—Dinamo A., Kézdivásárhelyen, június 4-én, szombaton délután fél 6 órakor ICO—ITA, Csíkszeredán délután 4 órakor RATA—CFR Bukarest, Sepsiszentgyörgyön, június 4-én, szombaton délután fél 3 órakor Textila—Jasi ESE NB II. bajnoki mérkőzés.

Bukarestben, a vasárnapra kisorsolt NB. I-es bajnoki mérkőzéseket a következő párosításban játsszák le: Hadsereg—Jiul, Petrolul—CFR Temesvár.

Temesváron a TESE—Gázmetán mérkőzést ugyancsak lejátszák.

Az NB. II-ös mérkőzéseket mindenütt rendezik. Ezek a következők: II. csoportban: CAMT—CFR Arad, Aurul Brád—Dermata. Az előállóik vagy—Metalochimic, Dinamo B.—Nagybányai MSC, Minerul Lupény—Sodronyipar, CFR Turnu-Severin—CFR Arad, Aurul Brád—Dermata. Az előállóik pályaválasztók.

Itt említjük meg, hogy a KESE vezetősége kérte, hogy a vasárnapra elhalasztott bajnoki mérkőzését június 8-án, szerdán délután 6 órakor játsszassa le a bukaresti CFR csapatával. A Labdarugó Szövetség engedélyezte a bajnoki mérkőzésnek a fenti időpontban való lejátszását.

Rekordhullásra van kilátás

a vasárnapi atlétikai versenyen

KOLOZSVÁR. — A RNK válogatott atlétái a kolozsvári egyetemi parkban készülnek a csészlovákok elleni találkozóra. Az odázótáborba a legjobb atlétáinkat gyűjtötték össze, akik Farkas Mátyás szövetségi edző irányítása mellett ugrászteri fejlőd-

Vasárnap:

KOLOZSVÁR. — Az országos kolozsvári iskolák több mint 7000 tanulójának részvételével nagyszabású évzáró tornaünnepséget rendeznek vasárnap délelőtt 9 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen. A székelyországi évzáró tornaünnepséget az idén a Szovjetunió iskoláinak ünnepségei-

hez hasonlóan, azoknak mintájára rendezik meg. Az összes elemi iskolák, leány és fiú szakiskolák és liceumok, több mint 3 óras műsor keretében lépnek a nyilvánosság elé, hogy tanubizonyosságot tegyenek népi

sorrakerülő versenyen, minden számban megdöntik az országos csúcsot. Atlétikánk másik vasárnapi eseménye a kerületi ifjusági bajnokságok, melyet későbbi időpontban meghatározandó helyen és időpontban rendeznek meg.

2 hír — 1 megjegyzés

A Szovjetunió egyik legfejlettebb tömegsportja a magas hegymászás, amit a szovjet ifjuság nagy szeretettel üz.

A szovjet alpinisták a magas hegymászás történetében példa nélkül álló teljesítményre kérésznek. A nyár folyamán megmásszák a Kuzbeg hegység 5034 méter magas csúcsát.

A turisztikai teljesítményben ezer ember vesz részt, közöttük azok a georgiai turisták is, akik 26 évvel ezelőtt, 1923 augusztusában elsőként mászták meg a Kuzbeg hegység alacsonyabb csúcsait. Ez a teljesítmény jelentette a szovjet magas-hegymászás kezdetét.

Az Egyesült Államok-beli Harry Thompson 11 hónappal ezelőtt 5000 dolláros díjat tűzött ki annak a mérés hegymászónak, aki a Délamerikai Kordillerák 6000 méteren felül, eddig még meg nem közelített csúcsait megmássza. A vállalkozókban eddig nem volt hiány, mert nagy azoknak a száma, akik megkísérelték a lehetetlent. Próbálkozásuk kivétel nélkül kudarcra végződött és nem egy közülük életével fizetett kalandszámjéért.

Az eddigi sikertelen kísérletek arra késztették a hegymászással foglalkozó egyesületeket, hogy csak a sportágban bizonyos gyakorlattal rendelkezőknek engedélyezik a további kísérletezést és megfelelő ellenőrzés után, a szükséges felszerelések számbavételével adják beleegyezésüket a további próbálkozásnak.

Két hír. Két világ. Az egyik oldal a szovjet ember törekvése, mely a természet legigazságát tűzte ki célul, másrészt tudományos és sport szempontból.

A másik oldalon a féktelen hajsz a pénz után, a nyereségvágy, melyet még az életvesztély sem tud csillapítani. A sport ebben a halálkísértésben, Mister Thompson izgatólása, ki lesz az a „boldog” földi halandó, akinek majd a filmfelvételek tüzből átvészeltájja az 5000 dolláros csekkeket.

Aranyosgyéresi kocsmák

Aranyosgyéres munkáshely, termékeny földek közepébe ágyazva. Aranyosvölgyében nemcsak hagyma és krumpoli, de szőlő is terem. Az ilyen helyeken a történelmi korszakokban sokat ittak az emberek. 1939-ben 13 kocsmája volt a nagyjában. Mindig akadt azonban egy-egy nagyhasu, masolygó, kormánylyal cimboráló, kormányjérfiakkal és helyi potentátokkal jóbanlevő férfit, aki talált magának egy sarokot, ahol még kocsmája nem volt s ezért lebuji akart alapítani. A kocsmák tehát fejlődő tendenciát mutatnak és az iszákosok száma nőtt. Ma, 1949-ben már csak egyetlen kocsmája van Aranyosgyéresen. **Annak haszna is a közé. A kocsmák: a szövetkezet.**

Aranyosgyéresi kocsmák, lebujiok, pókhasu, nagyhasu kocsmárosok, terem közepén egymagában, vagy társaságban ivó hazafiak, villámháború részeg stratégiát, spiccesek, gázlámpába kapaszkodók, tökrészek, dicsekvők, hol vagytok, mi lett veletek?

Az egyik kocsmáros nyugatra távozott, a másik „vizibetegségben” meghalt, a harmadik vasgárdizmus miatt évek óta hüvösön ül, a negyedik... De minek folytassam? A kocsmákat ártalmatlanná tették. Helyükbe hasznos közintézmények létesültek. Egyik helyen kávéház van, másik helyen állami bolt, harmadik helyen az ideiglenes bizottság va-

lami helyisége, negyedik helyen a traktorállomás közös hálószobája. Vajjon kevesebbet isznak ma Aranyosgyéresen? A részegség rákfenéjét ki is trótták ezzel? Azt nem a régi részegeseknek nem használ semmi politikai rendszerváltás, sem szép szó, sem prédikáció, sem az orvosok dorgatóriuma, korai halállal való fenyegetése. Ők rendületlenül tovább isznak. És nem is róluk van szó. Itt országunk színevirágáról, az ifjúságról beszélünk. A gyéresi ifjúságról, amely ifjúságot és kultúrtervezeteket dolgozik, főlős energiáját felszívja a szervezeti munka, az önképzés és a sport. Ezek között már nem lesz részeges! A kocsmáros urak csücsülnek, vagy a készből élve, a régi jó részeges időskön merengenek.

Aranyosgyéresen ma egyetlen kocsmája: a Sörkert. Itt pedig egyre kevesebb fiatal ül és egyre több olyan ember, akinek a részegség gyökere még a múlt rendszerre vezethető vissza.

A látható és hallható (nagyon is jól hallható!) részegeseken kívül élnek és virulnak még a gyéresi zugivók.

De tudjuk, hogy „őkör iszik magában” s a zugivászatra csak kevés ember hajlamos. A poharazás megkezdéséhez „társaság”, a zene csábítása és alkalom szükséges. Aranyosgyéresen ma tizenkét ember, kevesebb alkalom adódik, mint ezelőtt. Az élet ezen a területen is határozott fejlődést mutat. A tizenkét kocsmába bezárását szép eredménynek könyvelhetjük el.

SZILÁGYI ANDRÁS

Diáklevél

A szovjet világűrhajózás

kérdéseit ismertették a kolozsvári Gépészmérnöki Intézetben

KOLOZSVAR. — Nemrégben a Gépészmérnöki Intézetben a világűrhajózás problémáiról tartott előadást Felszeghy Ödön egyetemi tanár. Az előadásnak az volt az érdekessége, hogy nemcsak az intézet növendékei, hanem a tanári kar tagjai is részt vettek azon. Az intézet tanulmányi köre rendezésében zajlott le az előadás, melyet nemcsak diákok és tanárok, hanem munkások, értelmiségiek is meghallgattak, öregek és fiatalok vegyesen.

Az előadó rámutatott a világűrhajózás kérdésének időszerűségére, arra a tényre, hogy a kérdéssel ma már nemcsak elméleti tudósok, hanem a gyakorlat emberei: mérnökök és technikusok is foglalkoznak.

A hallgatóság rendkívüli érdeklődéssel hallgatta annak bejelentését, hogy a világűrhajózás uttorait a haladó tudomány hazájában, a Szovjetunióban találhatjuk meg, ahol már 1924-ben megalakították a bolgókózi repülés kérdéseivel foglalkozó Központi Szervezetet, a szovjet állam és a szovjet nép támogatásával.

Az előadás technikai tudományos részét vetített képek sorozata tette változatosabbá, míg a jegyzetek készítését a táblára felírt képletek és ábrák segítették elő.

Az előadás és az ehhez hasonló sorozatos előadások jelentősége, hogy azt a Gépészmérnöki Intézet I. M. Sz. szervezetében tanulmányi köre rendezte, mert ezzel is hozzá akar járulni a tudomány népszerűsítéséhez, mely jelentős tényezője a szocializmus megvalósításának.

WESSELENYI TIBOR

Désen is felavatták a pionirokat

DES. — (Levelezőnk írja) — Az első pionir csoportok a dési iskolákban is megalakultak. Május 22-én az „Andrei Muresan”, valamint a magyar gimnáziumok tanulói közül összesen 144 gyermeket avattak pionirokká. A lelkes hangulatban lezajlott avatási ünnepségeken igen nagy számú szülő és érdeklődő vett részt. Az ifjaknak buzdító szavak kíséretében nyújtották át a vörös nyakkendőket.

A felavatás alkalmából az Ifjúsági Szövetség egész napot betöltő ünnepélyt rendezett a sétatéri sportpályán.

BOLDIZSÁR FERENC

Péntek, június 3

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.20 Torna. 6.30 Hanglemek. 6.50 Hírösszefoglaló. 6.55 Hírek oroszul. 7.00 Hanglemek. 7.30 A Scanteia vezércikkének ismertetése. 7.40 Hanglemek. 12.30 A dolgozók harcából. 13.00 Műsorismertetés. 13.07 Zenekari hangverseny. 13.25 Sajtószemle. 13.30 A hangverseny folytatása. 14.00 Szovjet kulturkrónika. 14.15 Szovjet dalok. 14.45 Hanglemek. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Kamarazene. 15.30 Műsorajánlás. 15.33 Időjelzés. 18.00 Gyermekóra. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Filmzene. 19.10 Kulturkrónika. 19.25 Filmzene. 19.30 Egyetemi hallgatók órája. 20.00 Hírek. 20.18 Hírek-zámok. 20.38 Hanglemek. 20.45 A női írók. 21.00 Részletek Csajkovszkij műveiből. 21.30 Sporthíradó. 21.35 Hanglemek. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Zongoraszámkok. 23.00 Klasszikus lemezek. 23.30 Hírek. 23.35 Könnyű szovjet zene. 23.55 Román népzene.

BUKAREST II.: 13.00 Hanglemek. 13.25 Csajkovszkij-lemezek. 14.00 Balettzene. 14.30 Hírek. 14.45 Hanglemek. 19.30 Ifjúsági óra. 20.00 Hanglemek. 20.45 Hanglemek. 21.35 Szarvas Antal hercegi. 22.00 Hírek. 22.15 Népzene. 22.40 Könnyű zene.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.45 Egy néger művész vendéglátása Pesten a Bach-korszak alatt. 8.00 Orosz mu-

A VILÁGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

zika. 11.30 Bizet műveiből. 12.15 Szalonzenekar. 13.00 Asztali muzika. 14.15 A Vlach zenekar játszik. 15.00 Offenbach. Kalandozások a zenetörténetben. 16.40 Marxista-Leninista negyedóra. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 17.20 Hangszer-szólók. 17.35 Termelési Híradó. 18.15 Színeszék ellenállnak. 19.15 Keríngők. 19.30 Faburádó. 20.50 A Rádiózenekar játszik. 23.00 Táncezené. 0.30 Hírek eszperantó nyelven.

Szombat, június 4

BUKAREST
BUKAREST I.: 6.00 Hírek. 6.15 Hanglemek. 6.20 Torna. 6.30 Hanglemek. 6.50 Hírek. 6.55 Hírek orosz nyelven. 7.00 Hanglemek. 7.30 A Scanteia vezércikkének ismertetése. 7.40 Hanglemek. 7.57 Közlemények. 8.00 Időjelzés. 12.30 Hírek.

12.40 Hanglemek. 13.00 Közlemények. 13.02 Műsorismertetés. 13.17 Hanglemek. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Zenekari hangverseny. 14.30 Hírek. 14.45 A hadsereg órája. 15.20 Időjárásjelentés. 15.23 Hanglemek. 15.30 Műsorajánlás. 15.33 Időjelzés. 18.00 A szőlők órája. 18.15 Szovjet lemezek. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Szovjet hanglemek. 19.10 Kulturkrónika. 19.25 Rimszkij Korzakov műve. 19.30 Középiszólások felőrája. 20.00 Hírek. 20.18 A stúdió zenekarának hangversenye. 21.00 Belföldi események ismertetése. 21.10 A hangverseny folytatása. 21.30 Sporthíradó. 21.40 Körösy János és Cosma Teodor két zongorán játszik. 22.00 Hírek. 22.25 Hírek orosz nyelven. 22.30 Énekszámok. 22.50 Táncelemek. 23.30 Hírek. 23.35 Hanglemek. 23.55 Román népzene.

BUKAREST II.: 13.00 Beethoven hanglemek. 13.40 Népzene. 14.00 Orosz operalemezek. 14.30 Hírek. 14.45 Szovjet dalok. 15.00 Műsorajánlás. 19.30 Ifjúsági óra. 20.00 Román népzene. 20.15 Hanglemek. 21.00 Kamarazene. 21.15 Könnyű zene. 22.00 Hírek. 22.15 Hegedűszámok. 22.40 Klasszikus balett. 23.00 Vegyes zene. 24.00 Táncezené.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.45 Az Élet és Tudomány műsora. 8.00 Könnyű dalok. 11.30 Ravel: Vonósnégyes. 12.15 Magyar nóták. 13.00 Asztali

muzika. 14.15 Mi van egy mondat mögött? 14.30 Zenei kaleidoszkóp. 15.00 Magyar Enciklopédia. 15.30 Tibor Zoltán énekel. 16.00 Utravaló nélkül. 16.20 Gyermekrádió. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 17.30 Táncezené. 18.15 Vidám zenés hétfő. 20.50 Rádióvarieté. 23.00 Mozart, Schumann és Wagner műveiből. 0.30 Bölcsődalok.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Egy dolgozó nő naplója. 7.30 Reggeli zene. 8.10 Az opera harántainak. 9.00 Könnyű zene. 9.35 Görög és macedon gyermekműsora. 9.50 A Vöröskereszt közleménye. 10.15 Elfer Vera zongorázik. Nagy József énekel. 14.30 Dalok és hangverszólók. 15.00 Szív küldi szívnek szívesen. 16.00 Balajka-együttes. 17.00 Körvetítés a Peti Színházról: „Elcseleztek”. 19.35 Vita arról, amit hallottunk. 20.00 Népevvelök negyedórája. 20.15 Operarészletek. 21.40 Faburádó. 22.00 Könnyűzene. Szerkeszti Góda Gábor. 22.00 Magyar nóták.

Vasárnap, június 5

BUDAPEST
KOSSUTH RÁDIÓ: 7.00 Reggeli zene. Hanglemek. 8.00 Hírek. Műsorismertetés. 8.20 Szív küldi szívnek szívesen. 9.00 Schubert-dalok. 9.30 Evangélikus vallásos előadás. 10.00 R.

Strass-művek. 10.45 Külügyi negyedóra. Káldor György dr. előadása. 11.00 Orosz balettrészletek. 11.15 Kamarazene. 12.15 Bach: Magnificat. 13.00 Könnyű dallamok. 13.15 Hangos Ujság. 14.15 Ünnepi hanglemek. 15.00 Magyar nóták. 16.00 Az Európa Hangversenyzenekar. 16.30 Bence Miklós énekel. 17.10 Táncezené. A Rádió jazz-zenekara. 18.00 Szív küldi szívnek szívesen. 18.30 Faburádó. 19.30 Haydn: G-dúr (Orfordi) szimfónia. 20.50 Perrichon ut utazása. 22.15 Hanglemek a pünkösdi sportjáról. 23.00 A Rádiózenekar játszik. 23.50 Jazz-számok. Hanglemek. 0.30 Hírek eszperantó nyelven.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.00 Orosz muzika. 8.30 Szabadegyházak vallásos előadása. 9.00 Halkás Béla orgonánál. 9.40 Hogy volt... Hanglemek. 10.00 Fejtörő réta Zenopotámiában. 11.00 Zenopotámia postája. 11.15 Képek, szobrok, rajzok. 11.30 Magyar nóták. Hanglemek. 11.40 Szárazselyem készítő. 12.00 Táncezené. 13.00 A Nehédsereg Híradója. 13.20 Holgy Ákos jazzegyüttese játszik. Ákos Stefi énekel. 13.45 Világrodalom King-esháza. 14.15 A háziügyítő játszik. 15.00 Nagy elbeszélők. 15.20 Sándor Benke zongorázik. 15.45 Vasárnapi krónika. 16.00 Rádió a dolgozóknak! Halál vasárnap délután. 17.00 Magyar Parnasszus. 17.40 Komoly zene — vidám zene. 19.30 Dardalmas asszony. 20.00 Florent Schmitt: Salome tragédiája. 20.30 Vasárnapi szórakozás. 21.15 Franciaország Valentino énekel. 21.30 Totóhíradó. 21.40 Rácz Aladár énekel. 22.10 Színes Szólók.

Ellenőrzik a cséplőgépek kijavítását

KOLOZSVAR. — A megyei ideiglenes bizottság legutóbb a cséplést megelőző munkálatok előkészítésének megszervezésével foglalkozott. A cséplést megelőző munkálatok szoros összefüggésben állnak a termésbeszolgáltatással s ezért ennek jó lezajlása általános közérdek.

A cséplést ezen a nyáron, illetőleg ősszel kizárólagosan a mezőn végzik el mindenhol. A cséplésnek a mezőn való elvégzése sokkal gazdaságosabb, mint a háznál való cséplés. Tűzveszélyességét, valamint időmegtakarítást jelent. Nem utolsó sorban csak így lehet a cséplés lezajlását tervszerűen elvégezni.

A cséplőgéptulajdonosok a megyei ideiglenes bizottság korábbi intézkedése folytán már megkezdtek a cséplőgépek, valamint az azokat hajtó motorok kijavítását és rendbehozását. A munkálatoknak idejében való elvégzéséről a megyei ideiglenes bizottság gondoskodik. A javítási munkálatok elvégzését fokozott mértékben ellenőrzik és ahol ezeket a munkálatokat nem végzik el idejében, ott a megfelelő intézkedéseket megteszik.

Akik a cséplőgépeket és motorokat nem javítják meg, azok ellen eljárást indítanak.

Önerejükől oldják meg kérdéseiket a tordai RDNSz tagok

TORDA. — Rendes utcai gyűlést tartjuk, mikor a megbeszélések végefelé egyik testvérünk szót kér. Kipirult arccal jelenti be, hogy a következő va-

sárnap az ő kerületének RDNSz tagjai teadélutánt rendeznek és kér, hogy minél nagyobb számban jelenjünk meg és támogassuk őket céljukban.

Megkérdezzük, hogy mi a célja a teadélutánnak?

A testvérünk elmondja, hogy az ő városnegyedében nincs se iskola, se gyár, azonban az otthallók mind dolgozó munkások és munkások, akiknek a kisgyermekei azért nem tudnak az ingyen osztogatott tejhez jutni, mert nincs aki a központi elosztóból elvigye számukra a tejet, vaját, vagy izes kenyert.

Vasárnap aztán szépszámmal elmentünk abba a volt raktárhelyiségbe, melyet asszonyaink önkéntes munkával fehérre meszelték és szépen rendezkedtek, képekkel, zászlókkal, jelszavakkal díszítették. Miután asztalon piros muskátli várta a vendégeket, akik rövid percek alatt benépesítették a sok gonddal és szeretettel feldíszített termet. Öregek és fiatalok szorgalmasan dolgoztak a tea meg sütemény felszolgálásánál.

Egy testvérünk ismertette az összejövetel jelentőségét. Azután beszélgetni kezdünk. Jóleső érzés volt látni, hogy asszonyaink politikai tisztánlátásra, öntudatra ébredtek.

BAJUSZ KATALIN

NAGYARÁNYU TALAJVIZSGÁLATOT KEZDENEK

Nagyarányu talajvizsgálat és elemzés indul meg a közeljövőben Kolozs megyében. A munkálatok elvégzésének módozatait most dolgozzák ki. A terv szerint a talajvizsgálat és elemzés a műtrágya alapanyagának a fellelését célozza. A munkálatokat Egeresen kezdik meg és utána az egész megyére kiterjesztik. A megyei ideiglenes bizottság ezzel azt a célt akarja szolgálni, hogy a természetes trágyát az igen értékes műtrágyával pótolja és ezzel a mezőgazdasági termelés fokozását nagymértékben elősegítse.

*

JAVÍTÁS A SZAMOSFALVI ÉS KOLOZSI FÜRDŐKET

A termelésben dolgozók nyári pihenésabadsága megkezdődött. Számos elmunkás, termelésben kitűnt dolgozó megy fűrdőre, pihenési szabadságának eltöltésére. A szamosfalvi és a kolozsi fűrdőre is számos dolgozó megy nyaralni. Mindkét fűrdőnél az épületek kijavítását már nagyrészt elvégezték és a még hátralevő munkálatokat rövidesen befejezik.

*

NYILVÁNOS ÜLÉST TART A MEGYEI IDEIGLENES BIZOTTSÁG

A megyei ideiglenes bizottság közli, hogy június 2-án, délután 4 órakor a megyei ideiglenes bizottság székházában nyilvános ülést tart. Az ülésen a város és falu közötti árucseréforgalom megjavításának lehetőségét vitatják meg. A gyűlés nyilvános, azon bárki résztvehet.

KÁLYHAÜZEMET LÉTESÍTENEK KOLOZS MEGYÉBEN

A megyei ideiglenes bizottság illetékes osztálya tervet dolgoz ki a Kolozs megyében fellelhető kőszén kitermelésének módozatairól.

A szén kitermelését az egeresi járás és a hidalmási járás szénbányáiban fogják végezni. A bányákat a mult tőkés-kizsákmányoló rendszere tervszerűtlenül és észszerűtlenül aknázták ki. A kiaknázási terv kidolgozásánál a megyei ideiglenes bizottság különös figyelmet szentel arra, hogy a munkálatokat tervszerűen végezzék.

Ezzel kapcsolatosan az ideiglenes bizottság tervbe vette egy szénkályahagyártó üzem létesítését. Az üzem felállításának helyét még nem határozták meg. Az üzem felállításának célja: nagytömegű és olcsó szénkályák gyártása. A kályhákat a falusi dolgozóknak juttatják.

*

TEGLAGYÁRAT LÉTESITENEK KISSÁRMÁSON

A megyei ideiglenes bizottság határozata értelmében a közeljövőben Kissármáson téglagyárat létesítenek. A község és környékének talaja kitűnően alkalmas a téglagyártásra. A téglagyártáshoz szükséges anyag bőven van és a téglagyártáshoz szükséges földgáz a helyszínen van.

A TAKARMÁNY PÓTLÁSÁRA FÁLEVELET SZEDHETNEK A FALUSI DOLGOZÓK

A falusi szegény dolgozó földművesek segítségére sietve a megyei ideiglenes bizottság, elhatározta, hogy a megye valamennyi községének erdejéből nagymennyiségű fáleveget gyűjtet. A levél kitűnően alkalmas a háziállatok takarmányozására.

A fáleveget csak olyan mértékben gyűjtik, hogy az ne legyen káros a fák további fejlődésére. A gyűjtési munkálatokat a község dolgozói önkéntes munkával fogják végezni. A leszedett mennyiséget az ideiglenes bizottság díjtalanul juttatja a dolgozó földműveseknek.

*

SAKMAI ÉS IDEOLÓGIAI OKTATÁST TART A MEGYEI IDEIGLENES BIZOTTSÁG

Az alkalmazottak ideológiai és szakmai továbbképzése érdekében a megyei ideiglenes bizottság hetenként egyszer ismeretterjesztő előadást tart. Az előadásokon valamennyi alkalmazott résztvesz. Az első előadás a néptanácsokról szóló törvényt, a második a bürokrácia leküzdésének módozatait ismertették.

Komoly munkalendület jellemzi az első pionirokat

KOLOZSVAR — Az első pionir csoportok megalakulása óta eltelt idő alatt általános javulási folyamat indult meg a pionirok és a nem pionir tanulók között. A vörös nyakkendő elnyerése fokozott munkára lendítette a pionirokat. A vörös nyakkendő elnyerésének reményében a nem pionirok igyekezete is megsokszorozódott. Javulás különösen a tanulásban és a magaviseletben mutatkozik. A mult hét folyamán megválasztott törzs- és osztályfelelősök tevékenyen kapcsolódtak bele a pionir mozgalom irányításába. Számontartják a szervezet tagjainak magatartását és ahol visszaesést tapasztalnak, ott közbelépésükkel kiküszöbölik azt. A nem pionirok magatartása két részre bontható. Nagyrészt fokozott

mértékben igyekeznek a tanulásban előrehaladni és a fegyelmet megerősíteni. Egy kisebb hányad, gátolni akarja a többség munkáját, úgy tanulás, mint a magaviselet terén. Kevés eredményel. A pionirok előmenetelének ugrásszerű javulására utaljon egy-két példát. Az I. számú állami fiúliceumban Blási György VII. a osztályos pionir tanuló felavatása napjától feltűnő javulást mutat. Fischer István VII. b osztályos pionir tanuló magaviseletét 7-ről 9-re javította. Lőrincz Zsigmond VII. a osztályos pionir tanuló földrajz jegyét 5-ről 8-asra emelte. De nemcsak javulás, hanem visszaesés is észlelhető, de ez már jóval kisebb mértékben. Ilyenkor a pionir

instruktor baráti beszélgetés formájában hat a lemaradóra. Ha ez sem hoz eredményt, akkor a törzsgyűlés felvetik és ott közösen megbeszélnek a tennivalókat. Visszaesés különösen a fegyelm terén mutatkozik meg. Ez történt az V. a osztályban is, de a hibát kiküszöbölték s a javulás azonnal beállott. A tanárok véleménye a legjobb. Kisebbség nagyobb félrelépések és fegyelmetlenségek még adódnak, de ez elkerülhetetlen. A pionirok tudatában vannak annak, hogy a vörös nyakkendőt könnyebb elveszíteni, mint megszerzeni. Ez mindnyájunknak ösztönzést ad, hogy tanulmányi előmenetelüket ugrásszerűen javítsák és a fegyelm terén példaadók legyenek.

ADAS-VETEL

„PHÓN” hajszárítókészülék megvételre keres a „Romania Municipala” (volt Schull) gyár, Akácia-utca 27. Telefon: 16-24. 3599
KÖLTÖZÉS miatt eladó butorok, szőnyegek, stb. Moise Nicoara-utca 16. Tkv.
SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Unió-utca 12. földszint 9. 3646
VESZEK 500x16 külső gumt. Cim a kiadóban. 3650
ELADÓ két férfi kerékpár (egyik háromnegyedes) Slova hirdlapiroda. Gr. 135
ELADÓ szép, kombinált szobaberendezés. Pap-utca 13. 3645
ELADÓ férfi nyáriruha középtermetre. Kossuth Lajos 20., ajtó 9. 3667
KERÉKPÁR, versenyvázas, jó állapotban levő gumikkal eladó. — Május 1-utca 24., II. 7. 3664
JÓKARBAN levő gyermek sportkocsi eladó. Nyárfa sor 5. 3659
ELADÓ magas erős ágybetétek, tűkőr 160x80, vasmosó, bőrbutor, hosszú olcsó asztal. Traian 92. 3661
ELADÓ gyönyörű sezlenterítő és egyéb dolgok. Motilor 45., ajtó 9. 3660
SZÜRKE és drap tropikál férfi ruha, középtermetre, jó állapotban, eladó. Berényi, Unió 2. 3658
SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Rákóczi-ut 38. 3-4 között. — Tkv.
FAJKOCA (yorkshiri) eladó. Hárszongárdi-körut 32-36. Tkv.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ jó állapotban levő 3-as ablak, 160x170-es. Arató-utca 4. — Tkv.
KITUNÓ gyermek sportkocsi eladó. Buci, Bethlen-utca 19. Tkv.
KOMBINÁLT szekrény olcsón eladó. Dubalarilor (Timár)-utca 34. — 3657
VESZÜNK: Ady, József, Tóth versesköteteket, Színházi, Zenei Lexikont, Operakalauzt. Művészeti könyveket, Uhu, Molotov 34. Általános könyvek vétele! 3660
TÖLTÖTOLLJAVÍTÁS, eladás, felelőség mellett. Méder Ferenc, Molotov-utca 22. Tkv.
ALIG használt gyermek sportkocsi eladó. Cloșca 3. Ganz. 3670
ORION varázsszem rádió eladó. Baba Novac-tér 3. 3673
PRIMA Diamant férfi kerékpár eladó. Horea-ut 33., I. 9. 3671
INGATLAN-LAKÁS
OTTHONT, szobát keres egyedülálló magyar értelmiségi. (Szobacsere is lehetséges.) Uhu, Molotov 34. 3669
KERESEK megvételre 2 szobás, konyhás házat. Cimeket „Sürgős” jelíggel kiadóba. 3672

ALLAST KAPHAT
MINDENES perfekt szakácsnőt azonnalra felveszek. Cim a kiadóban. 3649
MEGBIZHATÓ bejárónó felvétetik félnapra. Báthori-utca 3. 3662
KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladás. ORCHIDEANAL, Dózsa György-utca 22. Tkv.
TÖLTÖTOLLAKAT szakszerűen javítunk. Kalakán, Malom-utca 8. 3650
ELVESZETT esordából sárga telen. Megtalálójá juttassa Berean Ilie, Aurel Vlaicu 79 alá. 3635
MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése. „Dália”, Horea-ut 35. Tkv.
APRÓPÉNZTÁRCÁT, benne pénzzel, találtunk a Szondy-utcában. Igazolt tulajdonosa Szondy-utca 29. szám alatt Csongvay Domokosnál átvehető. 3674

TRAFIKOMHOZ csendestársat keresek, ki megfelelő tőkével betársulna. Egy fekete, rövid, keresztüros, márkás zongora eladó. Cim a kiadóban. 3656
KÖZÉPKORU nő rentabilis üzlet betársulna 50.000 lejfel. Cimeket „Segítő társ” jelíggel kiadóba kér. — 3663

R. P. R.
Corpul Portăreilor Tribunalului Cluj.
Dosar Nr. 10-1945.
PUBLICATIUNE DE VANZARE
In ziua de 9 Iunie 1945, ora 12 d. se vinde la licitație publică în Cluj, Str. Molotov Nr. 43, un aparat electric de uscat părul, un aparat de ondat permanent, pet, dame și alte obiecte casnice.
L. S. Portărele-sef: ss. I. Câmpănu.

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztett és azok tulajdonosaik nyilvánították:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mîinile oricui s'ar afla:

1. CRISAN Maria, Str. Republicii Nr. 26, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 56.067-1946, eliberat de Militia Cluj, precum și Cartela de îmbrăcăminte eliberată de Dir. Comercială a Jud. Cluj.
2. FAZAKAS Iosif Str. Scorțariilor Nr. 7, Cartea de muncă, eliberată de Camera de Muncă Cluj, în anul 1925.
3. VAJAS Ecaterina, Str. Traian 1947, eliberată de Militia Cluj.
4. SZABÓ Susana, domiciliată în Cluj, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 44.861-1947, eliberat de Militia Cluj.
5. SZILÁGYI Magdalena, născută Füzessy, Str. Bisericii Ortodoxe Nr. 18, Permis de bicicletă Nr. 4000 și 4001 din anul 1947, eliberate de Militia Cluj.

MEGHIVÓ

A RDNSz segélyező bizottsága látva a nagy érdeklődést, a mult napokban rendezett kerti ünnepség iránt, elhatározta: június 5-én, vasárnap délután 5 óral kezdettel megismétli azt a Haller-utcai „Elena Pavel” napközi otthon kertjében.
A gyermeknek szórakoztatására bábszínház lesz, az ünnepség sikeréhez művészi program is hozzá fog járulni, a különböző kulturesportok közreműködésével. A közönséget válogatott büffével, térszával, lagylalattal és hűsítő italokkal várjuk.
Jegyek elővétele a megyei székházban az adminisztratív osztály 12 számú szobájában kaphatók. Egy jegy ára 20 lej.
A rendező bizottság.

Figyelem!

Vasárnap nyílik meg a
Kolozsi sósfürdő
Autobusziúrat a Ratától reggel 8 és délután 2 órakor

Mint a villám,
Ugy út be a szerencsés házába,
Ha „Loto”-t vesz az
„Economia 3” sorsjegytudóban
Széchenyi-tér 20.

ELADÓ sürgősen betegség miatt központban beköltözhető kis családi ház kerttel, 2 lakrészrel, külön vagy egészben is, 250.000 lejért. Vételnél 120.000 lej elegendő.
ELADÓ sürgősen családi okok miatt beköltözhető 3 szoba, konyha, komfort, 900 négyzetméter területtel, 300.000 lejért. Vételnél elegendő 200.000 lej, a többi megfizetés szerint.
PROMPTUS - Ingatlanforgalmi Iroda
Dózsa György-utca 29., emelet.

A kolozsvári Állami Magyar Színház vendégjátéka:

Besztercén: jun. 7-én Ócskavas nagyban
Dézen: jun. 8-án Egyszer majd így lesz
Hagybányán: jun. 9-én Ócskavas nagyban
Szatmáron: jun. 10-én Ócskavas nagyban
Gyulafehérváron: jun. 25-én Egyszer majd így lesz
Aranyosgyéresen: jun. 27-én Különös házasság